

Terézváros

Megjelenik havonta kétszer • 2021. október 13.
Közeleti, kulturális és életmódmagazin

Ugyanazt a levegőt szívjuk

**Soproni Tamás terézvárosiként
a terézvárosiakért**

8

ADJ HELYET MAGAD MELLETT!

Tovább bővült a kerületi parkolási
lehetőségek köre

10

MINDEN MŰFAJT TUD

Oszvald Marikának Lehár is,
Csehov is ugyanolyan jól áll

18

Terézváros

Önkormányzati fogadóórák

NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 Soproni Tamás polgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-7967-es számon
 dr. Beleznay Zsuzsanna alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első kedd 16.00–18.00 Női és családjogi fogadóóra/tanácsadás: Minden hónap első hétfő 16.00–18.00. Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-7966-os számon
 Temesvári Szilvia alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 16.00–18.00. Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 342-0905/2106-os számon A főkertésszel közös zöldfogadóóra: minden hónap 2. hétfő 15.00–18.00
 Gyórfy Máté alpolgármester, 9. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 15.00–17.00. Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-7966-os számon
 Miyazaki Jun alpolgármester, 5. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 16.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-8938-as számon
 dr. Mogyorósi Sándor jegyző	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V/508	Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-7965-ös számon

Választókerületek képviselői

NÉV / VÁLASZTÓKERÜLET	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 Heltai László 1. sz. egyéni választókerület	LMP-iroda, V. kerület, Kálmán Imre u. 24.	Hétfőn 18.00 vagy előzetes egyeztetés alapján a 06 (30) 751-8925-ös számon
 Németh Helga Anna 2. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Minden hónap utolsó szerda 17.00–18.00 Előzetes egyeztetés a 06 (30) 608-3687-es számon
 Szilágyi Erika 3. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal helyisége, Andrassy út 79.	Minden hónap utolsó hétfő 17.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (70) 665-1307-es számon
 Kecskés Balázs 4. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első szerda 15.00–17.00, Telefon: 06 (30) 768-5099
 Szász Károly 6. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első csütörtök 15.00–17.00, Telefon: 06 (70) 476-3783
 Sajószegi Péter 7. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Minden hónap első szerda 15.00–17.00, Telefon: 06 (70) 476-3792
 Bálint György 8. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Csütörtök 17.00–19.00 vagy előzetes egyeztetés alapján a 06 (70) 314-5888-as számon
 Gaár Iván Zsolt 10. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal helyisége, Andrassy út 79.	Minden hónap első hétfő 17.00–19.00, Telefon: 06 (20) 936-6613

Listán megválasztott képviselők

NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 dr. Bundula Csaba	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (20) 956-0506-os számon
 Lindmayer Viktor	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (20) 935-6487-es számon
 Óvári Gyula	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első hétfő 16.00–18.00, vagy előzetes egyeztetés alapján. Tel.: 06 (30) 194-7994, jules.ovari@gmail.com
 Simonffy Márta	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (20) 476-3806-os számon

Országgyűlési képviselő

 dr. Oláh Lajos	Fogadóórát tart a Teréz krt. 46. szám alatti irodájában bejelentkezés alapján, amelyet a 06 (30) 709-1102-es telefonszámon vagy a drolahlajos@dkp.hu e-mail-címen lehet megtenni.
---	---

Közérdekű

Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft.

Vezető: Kárpáti Zoltán, 06 (1) 332-3962

Hunyadi téri Vásárcsarnok és termelői piac

Piacfelügyelő: Mészáros László
1067 Budapest, Hunyadi tér 4., 06 (1) 342-5593

Terézvárosi Család- és Gyermekegészségügyi Központ

Intézményvezető: Imre Ibolya Hedvig
1068 Budapest, Király utca 82., 06 (1) 344-6060

Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat

Vezető: dr. Czermann Imre
1074 Budapest, Csengery utca 25., 06 (1) 321-2200

Terézvárosi Értelmi fogyatékosok Napközi Otthona

Intézményvezető: Kecskés Andrea
Bp. VI., Podmaniczky u. 18., 06 (1) 311-2230

Terézvárosi Gondozó Szolgálat

Vezető: Kelemen Krisztina
1061 Budapest, Király utca 38., 06 (1) 413-6601

Terézvárosi Parkolási Rendszer

06 (80) 466-466

Vagyonkezelő Nonprofit Zrt.

Vezető: dr. Bodnár Zoltán
1064 Budapest, Rózsa utca 81–83., 06 (1) 301-6700

Budapest Főváros Kormányhivatala VI. kerületi Hivatala

Hatósági Osztály és hivatalvezetés
1063 Budapest, Szinyei Merse utca 4.
E-mail: hatosag@06kh.bfkh.gov.hu, telefon: 06 (1) 473-2714

Ügyfélfogadás: Előzetes időpont-egyeztetés alapján.

Nyitvatartás:

hétfő: 12.30–16.30, szerda: 8–16.30, péntek: 8–12

VI. kerületi Kormányablak

1062 Budapest, Andrássy út 55.
1062 Budapest, Teréz körút 55. (Nyugati pályaudvar)
Ügyfélfogadás: Előzetes időpont-egyeztetés alapján.
Nyitvatartás: hétfő: 8–18, kedd, csütörtök: 8–16,
szerda: 11–19, péntek: 8–14

Országos Telefonos Ügyfélszolgálat

Kormányablakokban, okmányirodákban történő
ügyintézéshez időpontot foglalhat telefonon keresztül
(ügyfélszolgálat felvilágosítást ad a kormányablakokban, az okmányirodákban és a
kormányhivatalok ügyfélszolgálati irodáiban intézhető
ügyekkel kapcsolatban. Segítenek a megfelelő ügytípus
megtalálásában, az ügyintézés helyszínének
és időpontjának kiválasztásában, az ügyintézéshez
szükséges okmányok és iratok meghatározásában.
Telefon: 1818, e-mail: 1818@1818.hu

Terézvárosi Polgármesteri Hivatal

1067 Budapest, Eötvös utca 3.
Központi telefonszámok: 06 (1) 342-0905, 06 (1) 342-0906,
06 (1) 342-0907, 06 (1) 342-0908, 06 (1) 342-0909.
Ingyenes zöldszám: +36 (80) 201-138
Ügyfélfogadás: hétfő 13.30–18.00, szerda 8.00–16.30,
péntek 8.00–11.30

Ügyfélszolgálat

1067 Budapest, Eötvös utca 4., Telefon: 06 (1) 351-8939
Hétfő: 8.00–18.00, kedd: 8.00–16.00, szerda: 8.00–16.30,
csütörtök: 8.00–16.00 péntek: 8.00–13.30

Az önkormányzat bizottságai

Humán bizottság

Németh Helga Anna elnök, Szász Károly alelnök,
Budai Orsolya, Bökönyi Anikó, Greskovics Borbála,
Hegyi András, Óvári Gyula, Sajószegi Péter,
Simonffy Márta, Szilágyi Erika, Takács Gergely

Pénzügyi és jogi bizottság

Kecskés Balázs elnök, Németh Helga Anna alelnök,
Óvári Gyula, Gaár Iván, Lindmayer Viktor,
Klein Kálmán Sándor, Molnár Gergely,
Óvári Gyula, Soós Andrea

Tulajdonosi bizottság

Heltai László alelnök,
dr. Bundula Csaba, Czuppon Zoltán Zsolt, Fülöp Gergő,
Kecskés Balázs, Kovács Máté, Lindmayer Viktor,
Nyíri Gábor, Sajószegi Péter, Tóth Viktor

Környezetvédelmi bizottság

Heltai László elnök,
dr. Bundula Csaba, Csontos Gyöngyi, Konta Cintia Dóra,
Matokanovic Lidia, Sajószegi Péter, Simonffy Márta,
Szász Károly, Turcsek Lászlóné, Varga Máté

Béklyóink

Az év legfájdalmasabb közösségi „ünnepe” következik. Fájó, mert az október 23-i szölamok mögötti történekek még mindig túl közel vannak hozzánk időben, térben és emberileg. Lassan elmennek közülünk az utolsó főszereplők is, de nagyon sok családban ott maradnak még a történetek; ha másképp nem, az elhallgatásban, egy rokon félresiklott életének emlékezetében. Fájó, mert az ekkor felcsattanó szölamok nem százszor átértékelt, csak a történelemkönyvekből visszaköszönő eseményeket fogalmaznak át százegedszer is, a saját szájuk íze szerint. Miközben az „ünnepet” beszédekben sajátjuknak rekvirálók maguk vállallnak közösséget a szavakban magasztalt forradalom eltipróival vagy éppen hatalmi cinizusból emelik őket maguk mellé.

Könnyű az ítélet, hiszen lélekben a mártírok közé állunk mi is, az árulókat pedig megvetjük – bár a legtöbbünk számára az élet-halál kérdést egy nyaralás lefoglalása, esetleg egy nagy összegű hitelfelvétel jelenti. Pedig megemlékező írásunk egyik szereplője is úgy lett mártír, hogy nem ragadott fegyvert: Hegedűs István nem orosz tankok, ÁVH-sok ellen akart harcolni, „csak” el akart jutni az uszodába, „csak” el akart menni figyelmeztetni a rá bízottakat. Az életébe került.

Ebben a Szófia utcai cseppben is ott van minden forradalom tengere. A valódi forradalmárok – bár Hegedűs vélhetően nem tekintette magát annak – nem izmusokkal szájálnak és nem külföldi városnevek hallatán rázzák öklüket. Ők csupán el akarnak indulni reggel dolgozni, gyereket nevelni vagy éppen egyedül lenni – élni akarnak, úgy, ahogyan ők szeretnének. Noha mindannyian ezt gondoljuk magunkról, a valódi hősök azokból lesznek, akik képesek túllépni kompromisszumaikon, hétköznapi béklyóikon. Azokból, akik a mindennapokban meggyőződésükre „spórolnak”, nem pedig az akciós wellnesshétségére. Azokból, akik számára ez a meggyőződés az érték – és nem az értéktárgy.

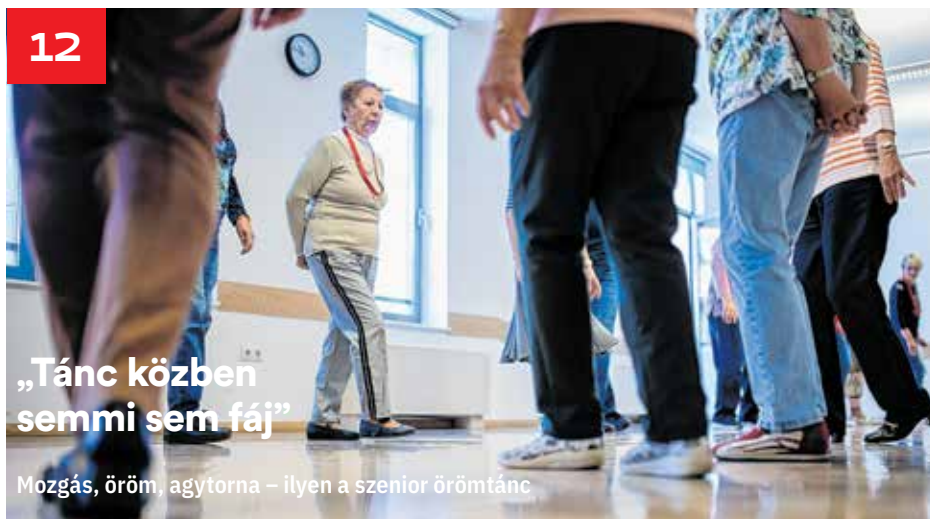
Csepregi Botond

6

Hatvannál is több döntés született

Nagyüzem, hosszas viták az első rendes őszi testületi ülésen

12

„Tánc közben semmi sem fáj”

Mozgás, öröm, agytorna – ilyen a szenior örömtánc

Nem mind látszik, ami érték

Egyetemisták segítenek megismerni a terézvárosi házakat

14

22

Békeidők ízei

A monarchia gasztronómiáját kínálja a Ferdinand étterem

Címlapon (balról jobbra): Györffy Máté alpolgármester, dr. Beleznay Zsuzsanna alpolgármester, Soproni Tamás polgármester, Temesvári Szilvia alpolgármester, Miyazaki Jun alpolgármester

Terézváros Közéleti, Kulturális és Életmódmagazin

KIADÓ: Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzata **FELELŐS SZERKESZTŐ:** Csepregi Botond **A LAP MUNKATÁRSAI:** Csejte Orsolya, Dobi Ágnes, Gajdács Emese **TÖRDELÉS:** Formula Stúdió **FOTÓ:** Képszerkesztőség Kft. **CÍMLAPPOTÓ:** Ancsin Gábor/Képszerkesztőség **SZERKESZTŐSÉG CÍME:** 1067 Budapest, Eötvös utca 3. **E-MAIL:** sajto@terezvaros.hu **NYOMTATÁS:** Mediaworks Hungary Zrt. **FELELŐS VEZETŐ:** Szabady Balázs nyomda üzemeltető igazgató **TERJESZTÉS:** DP-M Lapterjesztő Kft. **A HIRDETÉSEK FELADHATÓK A SAJTÓIRODÁN:** 06 (1) 342-0905, 2451-es mellék, sajto@terezvaros.hu **APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELE:** apro@terezvaros.hu, 06 (1) 342-0905, 4036-os mellék

Kezdődik a Jókai tér felújítása

Több sikertelen közbeszerzési eljárás miatt öt éven keresztül húzódott a Jókai tér felújítása. Az önkormányzatnak az idén sürgős eredményt kellett elérnie, ugyanis már az került veszélybe, hogy lehívható legyen a fővárostól évekkal ezelőtt kapott 200 millió forintos pályázati támogatás. A legutóbbi, sikeres közbeszerzésnek köszönhetően viszont október 11-én megkezdődik a Jókai tér felújítása. Több lakossági fórum, tervbemutató után alakult ki a végleges terv. Fontos szempont volt a meglévő zöldterületek megtartása és bővítése, a pihenőpark jelleg erősítése vizes elemmel és utcabútorokkal. Az egységes arculat érdekében egy szintbe kerülnek majd a teret körülvevő járda- és úttestszakaszok, némileg csökken a parkolóhelyek száma, de 260 négyzetméterrel nő a zöldfelület. Elszórtan játszóelemek is kerülnek a parkba, amelyeket zárható kerítés vesz körül. Középen közösségi teret alakítanak ki, amelyet kisebb társaságok tudnak használni, körbeülni – zajos, tömegeket vonzó produkcióktól senkinek sem kell tartania. Egy feszített víztükrű medence is épül ide, ami alig pár centiméternyi vizet tartalmaz majd. Nem csobog, nem lehet fürödni benne, de nagyon látványos lesz, és a párolgásával hűsíti, frissíti a levegőt. A Jókai tér – névadója szelleméhez hűen – a magyar irodalom tereként is születik újjá: helyet ad majd 13+1, a magyar irodalom alakjaihoz kötődő idézetnek is.

A munkálatok október 11-én kezdődnek, ezért az alábbiak szerint változik a forgalmi rend a Jókai téren:

- A Jókai tér 1–4. előtti utat és a Mozsár utca Jókai tér felőli szakaszát lezárják. A Mozsár utca forgalma kétirányúra változik és kevesebb lesz a parkolóhely. Gyalog a járdán továbbra is lehet közlekedni.
- A parkot teljesen lezárják, átmenni sem lehet rajta.
- A Jókai tér 5–8. előtti (az Aradi utcáig) a gépjárműforgalom kétirányúra változik, ezért a tér mellett kevesebb parkolóhely lesz. Ezen az oldalon is lehet gyalog közlekedni.

FOTÓ: ANCSIN GÁBOR/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

„Zöld” könyvtárak gyerekeknek

FOTÓ: BEREZ VALTER/KÉPSZERKESZTŐSÉG

Környezetvédelmi témájú könyveket ajándékozott az önkormányzat a kerületi oktatási intézményeknek. Terézváros tíz intézményébe vitt könyvadományt Temesvári Szilvia zöldügyekért felelős alpolgármester. „Idén első alkalommal adtuk át az óvodáknak, általános és középiskoláknak az általuk kért, fenntarthatósághoz, klímavédelemhez, környezetvédelemhez, környezeti neveléshez kapcsolódó műveket, amelyek az iskolai »zöldkönyvtárak« első darabjai lesznek” – mondta el az alpolgármester, hozzátéve, hogy a tervek szerint minden évben legalább ennyi kötettel bővíti az önkormányzat a kínálatot, hogy minden óvodában, iskolában könnyen hozzáférhető legyen a gyerekek számára az ilyen típusú irodalom. „Az ő jövőjük a tét a klímaváltozás elleni küzdelemben: környezetünk megértése, a természet szeretete sokat segíthet a környezetvédelemben” – fogalmazott Temesvári Szilvia.

Élelmiszer-csomag a nehéz helyzetben lévőknek!

Az önkormányzat tartós élelmiszerekből összeállított csomaggal segít azokon a VI. kerületben élőkn, akik anyagi gondokkal küzdenek: az adományt október 11-től a Szófia utca 7. szám alatti Szolidaritási Központban vehetik át azok, akik három vagy több gyermeket nevelnek, nyugdíjasok, elvesztették a munkahelyüket, a gyermeküket egyedül nevelik. Egyedül élők esetén a bevétel nem haladhatja meg a 150 000 forintot, családban élőkénél pedig az egy főre eső jövedelem nem lehet magasabb 120 000 forintnál. Háztartásonként egy csomag kérhető, átvételéhez hozzák magukkal a személyazonosságát igazoló okmányt, a lakcímkártyát, a jövedelemigazolást (nyugdíjigazolás, fizetési szelvény, kereseti kimutatás, munkaügyi központ igazolása stb.). **A Szolidaritási Központ nyitvatartása: hétfő 13.00–18.00, kedd, csütörtök 9.00–14.00.** Előzetes bejelentkezés nem szükséges, a sorszámozás a nyitás előtt egy órával kezdődik.

FOTÓ: ADRIÁN ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Lámpás gyalogosátkelők épülnek a Podmaniczky utcában

A terézvárosi önkormányzat kezdeményezésére a Podmaniczky utca–Rippl-Rónai utca csomópontban két jelzőlámpás gyalogos-átkelőhelyet alakítanak ki a főváros beruházásában. A munkálatok október 13-án kezdődnek el. Az útszakasz a veszélyesnek minősített kereszteződések közé került azon a vizsgálaton, amely során a terézvárosi rendőrkapitányság és az önkormányzat szakembereiből álló munkacsoport 2019 decemberében feltérképezte a kerület közlekedésbiztonsági helyzetét. A bejárást követően elkészült az a koncepció, amelyben a szakemberek javaslatokat tettek a problémák megszüntetésére, a veszélyes útszakaszok, kereszteződések, be nem látható kanyarulatok biztonságosabbá tételére. A főváros most ezt a gondot orvosolja a helyszínen. A régi MÁV kórházban lévő Egészségügyi Központ biztonságosabb megközelítése érdekében a Rippl-Rónai utcán és a Podmaniczky utcán is gyalogos-átkelőhelyeket alakítanak ki, a jelenlegi forgalmi rend a jelzőlámpa átadása után is változatlan marad. A munkák – az időjárás függvényében – várhatóan 4 hétig tartanak. A Podmaniczky utca nagyon forgalmas szakaszán zajló építkezés átmeneti kényelmetlenségekkel jár. A kivitelezést végző Budapest Közút Zrt. az építési terület közelében az arra közlekedők fokozott figyelmét és türelmét kéri.

Javában zajlik a Bajza–Bulcsú-aluljáró felújítása

Augusztus végén kezdődött el az elhanyagolt állapotú Bajza–Bulcsú-aluljáró rendbetétele. A bonyolult tulajdonosi és kezelői háttérű létesítmény felújítását Terézváros kezdeményezte, és összehozta a különböző feleket. A MÁV kezdett el elsőként dolgozni az alagútban, vállalásuk az aluljáró belsejében lévő tégl- és terméskő burkolatok letisztítása, felületkezelése, valamint a külső homlokzat javítási munkálatai voltak. Ezekkel a feladatokkal október közepén végez a kivitelező, majd következik az aluljáró világításának korszerűsítése. A Budapesti Dísz- és Közvilágítási Kft. október végéig vállalta, hogy elkészül ezzel a fázissal. Terézváros önkormányzata beruházásában remélhetőleg még október utolsó hetében megkezdődhet az aluljáró alatt húzódó közműárok felszámolása, a vízelvezetés rekonstrukciója, valamint az eddigi, balesetveszélyes acélburkolat elbontása, az alagút és a rámpák burkolati cseréje. Amennyiben az időjárási feltételek kedvezően alakulnak, a tervek szerint decemberre készülhet el az alagút teljes felújítása.

Türelmüket és megértésüket köszönjük!

FOTÓ: SZABÓ BALÁZS/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Nyílt nap a terézvárosi nők jóllétéért

Október 25-én az Eötvös10-ben a pálya- és munkahelyváltásra készülő, állást kereső vagy vállalkozó nők részére tart nyílt napot a JÓL-LÉT Alapítvány. A képzést a terézvárosi önkormányzat támogatja, így az a résztvevők számára ingyenes. A programon belül Pályaműhely címmel 3 órás pályaujrakezdési, álláskeresési tréningre kerül sor. Digitér néven egy olyan 10 alkalmas digitális ismeretterjesztő képzés indul, amelynek során a résztvevők felkészültségüknek megfelelő támogatást kapnak a számítástechnikai eszközök, illetve az internetes alapprogramok használatához. Az én célom címet viselő csoportos beszélgetésen szakértő moderálásával az otthonról dolgozó, vállalkozási tevékenységben gondolkodó vagy már vállalkozó nők elgondolásaikról, kétélyeikről, nehézségeikről, fejlesztési szükségleteikről esik majd szó – közösen keresnek válaszokat az ezzel kapcsolatos kérdésekre. Jelentkezni a jollet@jol-let.com e-mail-címen lehet. Amennyiben kérdésük lenne, tegyék fel a 06 (20) 973-2803-as telefonon.

SZELEKTÍV GYŰJTÉS a Hunyadi téri vásárcsarnokban

A csarnok Szófia utcai bejáratánál használatlaj-gyűjtőt, üvegyűjtőt és komposztgyűjtőt találunk.

A komposztgyűjtőbe minden szombaton 7 és 13 óra között lehet elhelyezni a hulladékot, a többi gyűjtő a piac nyitvatartási idejében használható.

Köszönjük, hogy szelektíven gyűjtik a hulladékot, és vigyáznak ezzel környezetükre.

Terézváros önkormányzata

FOTÓK: BEREZ VALTER/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Hatvannál is több döntés született

Valódi nagyüzem volt a terézvárosi képviselő-testület nyári szünet utáni első rendes ülésén, október 5-én. A nyílt tanácskozás során negyven, zárt ajtók mögött 18 ügyben kellett döntést hozniuk a politikusoknak: többek között a parkolásról, a bérlakáspályázatok feltételeiről, de eldőlt az is, kik kapják az idén a kerületi kitüntetések.

Gajdács Emese

A szokatlanul sok napirendi pont is előrevetítette, hogy az első őszi ülés hosszú lesz, ám erre rátett, hogy a képviselők néhány téma tárgyalását meglepően sok ideig nyújtották. Volt olyan előterjesztés, amelynek az lett a sorsa, hogy a részletes, körbe-körbe érő vita után végül levették napirendről: ez történt például a testület működését szabályozó szmsz módosításával, amely érintette volna a frakciók és tanácsnokok hivatali elhelyezését – vagy ahogy a képviselők egymás között emlegették, a „szobaügyet”. Ez a téma, valamint a kerületi kitüntetésekéről szóló rendelet módosítása vitte el a legtöbb időt – mondhatni tehát, hogy figyelmet leginkább a szimbolikus ügyek, nem pedig a sokmillió forint költségvetési tételek vonzottak. A személyeskedésektől sem mentes viták ellenére a napirendi pontok végére jutottak a képviselők, így fontos, a terézvárosiak életét megkönnyítő döntések is születtek.

Újabb segítség a parkolásban

A kerületben állandó probléma a parkolóhelyek szűk száma, ami napi problémát és sok bosszúságot okoz az itt élőknek. A kizárólagos lakossági parkolás augusztusi elindulása nem az egyetlen

lépés a helyzet javítása érdekében: az önkormányzat vezetése sikeres tárgyalásokat folytatott a kerületi parkolóházak üzemeltetőivel, így a terézvárosi lakosok kedvezményes áron használhatják ezeket a jövőben.

A várakozási engedélyek új típusának bevezetéséről már a júliusi ülésén döntött a képviselő-testület, ezúttal „finomhangolták” a rendszert. A rendeletmódosítás értelmében az a terézvárosi lakos, aki az új, parkolóházas várakozási engedélyt megkapja, egyidejűleg lemond a kedvezményes közterületi parkolás lehetőségéről. A parkolóházas lakossági parkolás tesztüzeme október első napjaiban indult el, hat terézvárosi, illetve a kerület széléhez nagyon közeli szolgáltatónál élhetnek a lehetőséggel az autótulajdonosok. *(Az új parkolási módról a 10. oldalon olvashatnak részletesen.)*

Szolgálati lakás tűzoltóknak is

A testület néhány ponton módosította a bérlakásokról szóló rendeletét, bővült azoknak a köre, akik felkerülhetnek az igénylők névjegyzékébe. A tapasztalatok azt mutatták, hogy a jelentkezők közül sokuknak nem lakóingatlanuk, hanem egyéb ingatlanjuk van, de már ez is kizárta őket a pá-

Lindmayer Viktor (Fidesz)

lyázók köréből. Így igazságosabbá válik a rendszer, mert eddig sokan azért estek el a szociális lakhatás lehetőségétől, mert adott esetben távol a fővárostól tulajdonrészük volt egy teljesen forgalomképtelen vagy bonyolult tulajdonviszonyokkal terhelt ingatlanban. Annak érdekében, hogy minél több rászoruló család kapjon esélyt önkormányzati lakás szociális vagy költségalapú bérlésére, a rendeletet úgy változtatták meg, hogy az lehet bérlő, akinek nincs a tulajdonában lakóingatlan, illetve nincs tulajdonrésze, használati joga ilyenben, továbbá a vagyonának együttes forgalmi értéke nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250-szeresét, azaz a 7 millió 125 ezer forintot.

Régóta igény mutatkozik arra is, hogy – hasonlóan a rendőrséghez – a katasztrófavédelem munkatársainak lakhatását szintén

segítse az önkormányzat. A most meghozott döntés értelmében a jövőben a Közép-pesti Katasztrófavédelmi Kirendeltség dolgozói is igényelhetnek szolgálati lakást.

A terézvárosi önkormányzat évek óta támogatja – pályázatok keretében odaítélte – jelentős összeggel a társasházakat, többek között annak érdekében, hogy segítse a jellemzően előregedő ingatlanállomány megújulását, a zöldfelületek növelését, környezetbarát megoldások alkalmazását. A testület most pályázatok eredményéről döntött. Öt társasházban húsz kerékpártámasz telepítéséhez járul hozzá az önkormányzat.

A kerületben fontos a zöldfelület arányának növelése, ennek egyike lehet a betonral borított, kopár, esetleg elhanyagolt társasházi udvarok szépítése. A zöldfelület-fejlesztésre – vagy ahogy többen ismerhetik, udvarzöldítésre – az idei második pályázati körben a testület hét társasház részére összesen 1 millió 242 ezer forintos támogatást ítélt meg. A társasház-felújítási pályázatra 470 milliót különítettek el a 2021-es költségvetésben, amelyből eddig tíz ház 39,1 millió forint (30 százalékban vissza nem térítendő, 70 százalékban visszatérítendő) összeget használhatott fel – önerő biztosítása mellett.

Meghallgatott kérés

A Liszt Ferenc téri lakosok a közelmúltban azzal a kéréssel fordultak dr. Beleznay Zsuzsanna (Jobbik) alpolgármesterhez, hogy a térre vonatkozó szabályokat enyhítsék. A korábbi szabályozás értelmében a lakók kutyáikkal nem tudtak átmenni a téren. Mivel a kéréseket a testület jogosnak ítélte, a parkok rendjéről szóló rendeletet úgy módosították, hogy az a jövőben ne tiltsa a Liszt Ferenc téren a kutyák jelenlétét és a dohányzást. Ez utóbbi azért is volt ellentmondásos ezen a területen, mivel a padoktól karnyújtásnyira található vendéglátós teraszokon már megengedett volt a cigarettázás, míg a téren tiltották. A döntéssel egyidejűleg az önkormányzat további csikktartók

kihelyezéséről is intézkedik, így megelőzve a szemetetelést.

A közeli Jókai tér sorsát is szívükön viselik a képviselők, Bálint György javaslatára hamarosan feláll egy vizsgálóbizottság, amely a komplex felújításra vonatkozó közbeszerzést világítja át. A munkát Óvári Gyula fideszes képviselő vezeti.

Nem kerül sokba a magazin

A hosszas vitát kiváltó előterjesztések között volt az is, amelyik a Terézváros magazin előállításának költségeit, hatékonyságát, valamint a kerületi lapkiadás fővárosi tapasztalatait vizsgálta. Korábban Szilágyi Erika, az MSZP frakcióvezetője kezdeményezte, hogy a kerületi újság készítését az önkormányzat szervezze ki egy külsős – kerületen kívüli – cégnek, és ez indokolta az alapos elemzést. Soproni Tamás polgármester (Momentum) elmondta, a fővárosban megjelenő lapok elemzéséből kiderült, nincs általánosan elfogadott gyakorlat a kiadás módjára, összehasonlítva pedig Terézvárosban nem kerül sokba a lap előállítása, nincsenek indokolatlan kiadások – vagyis egy esetleges kiszervezés sem tenné olcsóbbá a magazin előállítását.

Bundula Csaba (Fidesz) – frakciója szavazatát megelőlegezve – kifejtette, nem ért egyet a lap kiszervezésével, méltatta az újság magazin jellegű cikkeit, ám keményen kritizálta az önkormányzat ügyeivel és a politikával foglalkozó oldalakat. „Olyan hatalmas támogatást kapott méltatlanul az előválasztási kampányban és azóta is dr. Oláh Lajos, ami elfogadhatatlan. Hatalmas DK-s nyomás alatt van az újság...” – fogalmazott a fideszes képviselő, de a replika sem maradt el. Miyazaki Jun alpolgármester (DK) arra emlékeztetett, hogy „2014 és 2019 között, amikor a Fidesz vezette a kerületet, Oláh Lajos egyáltalán nem szerepelt a magazinban, a megválasztott országgyűlési képviselőt éveken keresztül tudatosan kizárták a sajtómegjelenésből”. Egészen más hírokat pengetett Bálint György (MSZP), aki a jelenlegi viszonyokról beszélt: diktatú-

Bálint György (MSZP)

rát emlegetett, és arra utalva, hogy szerinte ő nem szerepelhet az önkormányzat kiadványában, azt állította, „ki van adva, ki szerepelhet az újságban és ki nem”, a Terézváros magazint pedig „idealizált környezetben lévő propagandalapnak” nevezte. Az adok-kapok végén a testület úgy döntött, hogy nem szervezi ki a magazin előállítását.

Maradt izgalom a zárt ülésen hozott döntésekre is: kiválasztották azokat, akik átvehetik az idén a kerület legjelentősebb kitüntetését. A díjazottokról egyelőre nem számolhatunk be, kilétükre Teréz-naphoz kötődően, október 14-én derül fény, ünnepélyes kezek között.

EGY MONDATBAN

- Új elismerés bevezetéséről döntött a testület, így a jövőben a Zöld Terézvárosért kitüntető cím is gazdára talál évről évre.
- A fa nyílászárók felújítását a jövőben az önkormányzat magasabb összeggel támogatja azoknál a lakásoknál, ahol minden tulajdonos nyugdíjas.
- Az önkormányzat által kiírt 17 millió forintos civil pályázati alapról megmaradt összegből további 3 alapítvány és 5 egyesület részesült támogatásban programjai megvalósítására.
- A beérkezett igényeknek megfelelően kilenc helyszínen végzi el a magánterületi fák állapotfelmérését az önkormányzat.

HIRDETÉS

KÖZMEGHALLGATÁS AZ EÖTVÖS10-BEN

Terézváros képviselő-testülete 2021. október 28-án, 17 órától közmeghallgatást tart az Eötvös10 színháztermében.

A közmeghallgatáson helyi közügyekben tehetik fel kérdéseiket.

Kérdéseket október 26-án délig előzetesen is feltehetnek **e-mailben: kozmeghallgatas@terezvaros.hu**, vagy **formanyomtatványon** az önkormányzat portáján (Eötvös u. 3.) és az ügyfélszolgálaton (Eötvös u. 4.).

A közmeghallgatáson szájmaszk használata ajánlott.

Terézváros
önkormányzata

Ugyanazt a levegőt szívjuk

Soproni Tamás terézvárosiként a terézvárosiakért

FOTÓK: ANCSIN GÁBOR/KÉPSZERKESZTŐSÉG

A tervezés szakaszából a megvalósítás útjára léptünk – így jellemezte Soproni Tamás az önkormányzati választások óta eltelt – és világjárvánnyal nehezített – második évet. A polgármester interjünkban részletesen beszélt Terézváros zöldítéséről, a parkolási gondok enyhítéséről, városvezetői szerepről és felelősségről, de nem került meg a terézvárosi politikai viszonyokban beállt fordulatot sem.

Csepregi Botond

– A 2019-es választás éjszakáján hol látta a kerületet két évvel később?

– Akkor is egyértelmű volt, hogy az ötéves ciklusra vállalt programunk megvalósítható elemekből áll. Erre most már bizonyíték is van, hiszen a tervezés szakasza után mostanra megindult az elképzeléseink megvalósítása. Több dologra már most büszke vagyok. Azt ígértem, hogy a parkolóhelyek harmadát visszaadjuk a terézvárosiaknak. Budapesten nálunk indult el elsőként a kizárólagos lakossági parkolás rendszere, vagyis az itt élők már visszakapták parkolóhelyeik egy részét. Hasonlóan nagy eredménynek tartom a teljesen lelakott és veszélyes Bajza–Bulcsú-alagút rendbe rakását, ami a kerületvezetés har-

mincéves adóssága volt nemcsak a terézvárosiak, hanem az áthaladó biciklisek felé is.

– És hol látja magát ennyi idő elteltével az elképzelt polgármesteri szerephez képest?

– Nyitottunk a lakók felé: intenzívebbé tettük az önkormányzat és a terézvárosiak közti kommunikációt – amit nemrég szakmai díjjal ismertek el. Nem fogadóórát, hanem reggel 8-tól este 6-ig fogadónapot tartok minden hónapban. Közérthető nyelven beszélünk a kerületiekhez és – mondhatom az alpolgármesterek (valamennyien láthatóak címlapfotónkon – *a szerk.*) és az egész hivatal nevében – partnerként kezeljük őket: ha a lakók panaszkodnak a közelükben működő szórakozóhelyekre, összehozzuk a feleket és lakossági fórumot szervezünk. Gyorsan reagálunk, ami abból is ered, hogy én tényleg ugyanazt a levegőt szívom, mint az összes terézvárosi, vagyis duplán motivált vagyok abban, hogy jól menjenek a kerületben a dolgok. Nekem mindegy, hogy milyen osztályhoz, kihez tartozik egy problémás ügy, az a feladatom, hogy addig menjek, addig foglalkozunk vele, amíg megoldás nem születik. Azt hiszem, ez az a polgármesterkép, amelynek meg akartam felelni.

– A pandémia rányomta a bélyegét az elmúlt két évre és sok mindent elvett tőlünk – de mit adott a világjárvány?

– A terézvárosiak és az önkormányzat is jól vizsgáztak a világjárvány alatt. Abban mindenki egyetértett, hogy a pandémiát legyőzni csak az oltással lehet, és a terézvárosiak nagyon okosak voltak: rendkívül magas, 80-90

százalékos a kerület átoltottsága. Fontos volt az is, hogy a legrászorultabbakat – például rendkívüli lakbértámogatással, állásvesztési támogatással – hatékonyan és gyorsan segítjük. Később többen elmondták nekem, hogy az önkormányzattól kapott néhány száz ezer forintos támogatás mentette meg őket attól, hogy adósságspirálba kerüljenek. A terézvárosiak pedig a legjobb arcukat mutatták: lelkesítő volt, ahogy lakók, helyi vendéglátósok, vállalkozók álltak össze, hogy élelmi-szercsomagot szállítsanak a rászorulóknak, segítsenek idős emberek lelki ápolásában, a bezárkózással jött mérhetetlen magány enyhítésében.

– Programja egyik legfontosabb eleme volt a „beton helyett fák” ígérete. Átvette már a zöld uralmat Terézváros utcáin?

– Valóban, közterületeink fejlesztésénél elsődleges szempont a „zöldítés”, vagyis a zöldfelület növelése abban a kerületben, ahol egy főre vetítve a legkisebb ez az arány. Ennek a megvalósításához is hozzákezdünk: a Rózsa utcában egy önkormányzati tulajdonú foghíjtelken Temesvári Szilvia zöldügekért felelős alpolgármester kezdeményezésére előbb közösségi kertet alakítottunk ki, nemrég pedig megnyílt a Rózsakert pihenőpark (ezen a helyszínen készült lapszámunk címlapfotója – *a szerk.*). Hasonlóan tervezünk egy épület elbontása után a Vörösmarty utcában is. Egy ilyen sűrűn beépített kerületben bármilyen kis zöldfelület előrelépést jelent. Látványos lépés volt az Andrássy úti műgyep – amely alatt egy gombás fertőzés terjedt, fel-

gyorsítva a fák haldoklását – felszedése, ami nem elég, itt is megújul a zöldfelület. Ez hiába lenne a főváros feladata, ha ők nem tudják elvégezni, nekünk kell, hiszen döntő részben terézvárosiak sétálnak el az Andrásyn nap mint nap.

– *A zöldítés elválaszthatatlan a közterületek komplex megújulásától.*

– Valóban, és a Csengery utcában kezdődik meg közterület-felújítási programunk: ezekben az esetekben az utcák teljes szélességükben átalakulnak. Ahol vannak még, eltűnnek a macskakövek, új funkciók – például a pihenés – jelennek meg. Éppen ezekben a napokban indul el a Jókai tér megújítása, amely a magyar irodalom tereként születik újjá. A sort pedig folytatjuk a Paulay Ede, a Szinyei Merse, a Szondi, a Felsőerdősor és a Zichy Jenő utcával. Az utcáinkat nem arra találták ki, hogy 50-60-nal zúgjanak át rajtuk az autók, ezért forgalomcsökkentésbe kezdünk. Nem biztos, hogy úgy, ahogyan a szomszédos Erzsébetvárosban, sokkal inkább olyan fizikai akadályokban gondolkodunk – például emelt szintű zebrákban –, amelyek normalizálják a forgalmat, ugyanakkor nem okoznak túl nagy terhet az itt lakóknak.

– *A közterületek megújulásától elválaszthatatlan a parkolás kérdése: az emberek egyszerűen kevesebb zajt, illetve azt, hogy minél kisebb gondot okozzon nekik helyet találni a lakásuk közelében az autójuk számára. Ebben mi történt 2019 óta?*

– A már említett kizárólagos lakossági parkolás azt jelenti, hogy a kijelölt helyeken este 6 és reggel 7 között csakis a várakozási engedéllyel rendelkező kerületiek parkolhatnak. Munka után a terézvárosiak így kényelmesebben tudják letenni az autóikat, nem kell körözni, nem szükséges hosszan helyet keresni. A parkolási gondok enyhítésére van egy másik programunk is. Győrffy Máté városfejlesztési alpolgármester tárgyalásai után október elejére hat parkolóházzal kötöttünk szerződést. Ezeken a helyszíneken kedvező feltételekkel, havi 15-25 ezer forintért tudnak a kerületiek parkolni. Cserébe azt kérjük: az autós adja vissza a közterületi várakozási engedélyét, hogy ily módon csökkenjen az utcán parkoló gépjárművek száma.

– *Zöldülnek az utcák, kisebb lesz a forgalom, de tisztábbak is lesznek-e a terézvárosi közterületek?*

– A belvárosban élünk, egyértelmű, hogy soha nem fogunk falatozni a földről. De ha arra a múlt századfordulós angol turisztikai könyvre gondolok, amelyik azt állította, hogy az Andrásy út olyan tiszta, hogy ott előbb lesz koszos az utca a leejtett kalaptól, mint fordítva, akkor azt mondom, ez lenne a cél. A területért felelős dr. Belezna Zsuzsanna alpolgármester irányításával sokat teszünk ezért, de eleget sosem lehet: közel megdupláztuk a

köztisztasági cégünk költségvetését, új munkatársakat vettünk fel, bevezettük a délutáni takarítást, emellett új kutyapiszokgyűjtőket és kukákat helyeztünk ki, valamint sűrítettük a vizes takarítást. A legnagyobb problémának egyébként a kutyaurülék mennyiségét látom, nincs az az erőforrás, hogy ezt egy önkormányzat egyedül megoldja, mert nem is a mi erőforrásainkon múlik a javulás. Nevelnünk kell azokat a kutyásokat – a gazdák egyébként kis részét –, akik képtelenek felszedni az állat után a végterméket. Ez lehet pozitív ösztönzőkkel vagy büntetéssel. Az utóbbihoz azonban tetten kell érünk azokat, akik – szó szerint – magáról tesznek a köztisztaságra.

– *A helyi egészségügyet jó állapotban vehette át 2019-ben, azonban ez is egy olyan téma, amelyre soha nem juthat túlzónak mondható figyelem és forrás.*

– Fontos, hogy az előző vezetés pozitívumairól is szó essék: az intézményeinket jó állapotban adták át, folyamatban volt egy felújítási program. A háziorvosi rendelők mellett ez igaz az óvodáinkra is. A helyi egészségügyre jelentős összegeket fordított korábban a kerület, nagyszerű munkát végez dr. Czermann Imre főigazgató, mi pedig ezen a megkezdett úton haladunk tovább. Az Egészséges Budapest Program jóvoltából megoldjuk az akadálymentes bejutást a TESZ főbejáratán, lift is épül, megújul a szakrendelő hűtés-fűtési, valamint informatikai rendszere és nagy összegű orvoseszköz-beszerzést is indítunk. Ezen a téren mintakerület vagyunk és azok is maradunk.

– *Terézváros elválaszthatatlan része a kultúra, mit hozott ezen a téren az elmúlt két esztendő?*

– Fontos számomra, hogy közelebb vigyük a kultúrát az emberekhez, hogy az ne kevesek, a tehetősek kiváltsága legyen, hanem férjen hozzá mindenki. Ennek érdekében kiállításokat vittünk ki az utcára. Egyszer a Kodály köröndön, máskor a Hunyadi téren nyílik szabadtéri tárlat. Az Andrásy úton

pedig az idén augusztus végén megtartottuk az első Terézvárosi Fesztivált, ahol sok ezer ember búcsúztatta együtt a nyarat. És mind ebben kiváló munkát végez Gálvölgyi Dorka, az Eötvös10 új vezetője, valamint a területért felelős alpolgármester, Miyazaki Jun.

– *Egy évvel ezelőtt a politikai tapasztalatokat összegezve azt mondta: még mindenkinek tanulnia kell a választások után megváltozott felállásban az új – kerületvezetői vagy éppen helyi ellenzéki – szerepét. Hogyan látja most ezt?*

– Nekem a testületben potenciálisan tizen-négy szövetségesem van – minden képviselőre így tekintek, amennyiben elsődlegesen a terézvárosiakhoz lojális. A helyzet annyiban bonyolódott, hogy jelenleg gyakorlatilag két ellenzéki párt ül a testületben. A Fidesz képviselői szakpolitikai kritikákat fogalmaznak meg – néha harsányan –, és konstruktív el-

lenzékként viselkednek. Az MSZP politikusai viszont személyeskedő, a hivatal munkatársait támadó és kevésbé szakmai vitákat folytatnak.

– *Jól értem, hogy az MSZP-t a helyi ellenzéki részének tekintí?*

– Tudja, ha egy madár úgy jár, mint egy kacsa, úgy úszik, mint egy kacsa és úgy hóg, mint egy kacsa, akkor azt én kacsának hívom. De van erre a helyzetre a politikában egy egyszerű hüvelykujjszabály: az a párt, amelyik nem szavazza meg a költségvetést, az ellenzéki.

– *Játsszunk el a gondolattal: hol látja két év múlva ilyenkor Terézvárost?*

– Most kezd el beérni a tavaly elkezdett tervezési folyamat, így két év múlva készen leszünk a közterület-fejlesztéseink nagy részével, és ennek is köszönhetően zöldőbbek, tisztábbak lesznek az utcáink, könnyebb lesz parkolni. Jó lesz itt sétálni, dolgozni, szórakozni, élni. Ha mindezzel megleszünk, akkor nagyon büszke leszek, mert ekkora városfejlesztési projekt nem futott ebben a kerületben az elmúlt 30 évben.

FOTÓ: SZABÓ BALÁZS/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Adj helyet magad mellett!

A kizárólagos lakossági várakozás elindulása után újabb lehetőség segít abban, hogy enyhüljenek a terézvárosi parkolási gondok. Mostantól – az önkormányzat szerepvállalása és anyagi hozzájárulása révén – rendkívül kedvezményes áron juthatnak parkolóházi helyekhez a kerületek.

Csepregi Botond

A belvárosi területeket sokszor jellemző parkolási káoszra nincs egyszerű megoldás – hacsak nem adja el az autóját mindenki, akinek nem létszükséglet a napi használat. Mivel ilyen opció nincs, Terézváros önkormányzata több megoldással is szeretne javítani a néha tarthatatlanná fokozódó helyzeten. Augusztus óta Belső-Terézvárosban több mint 400 parkolóhelyre kizárólag kerületi várakozási engedéllyel rendelkező autók állhatnak hétköznap este 6 és reggel 7 óra között. A gondokon azonban nem csak az utcákon való parkolás szabályozásával lehet enyhíteni, az önkormányzat vezetése úgy látta: érdemes ösztönözni a parkolóházak, mélygarázsok használatát. Ezek díjai horribilisek az átlagemberek számára (egyes helyeken 60-70 ezer forint is lehet a havi bérlet ára), ezért Györffy Máté alpolgármester vezetésével a kerület tárgyalásokat kezdett még tavaly arról, hogy az önkormányzat kedvezményesen parkolóhelyeket béreljen szolgáltatóknál, amelyeket még jutányosabb áron továbbad az itt élőknek.

A tárgyalásokból októberre lett megállapodás: mostantól a lakossági parkolási engedéllyel (vagy arra való jogosultsággal), illetve terézvárosi állandó lakcímmel rendelkező kerületiek jutányos áron válthatnak helyet hat parkolóházban (ebből öt Terézvárosban, egy pedig a városrész szélétől néhány száz méterre található). Ehhez azt kell vállalniuk, hogy visszaadják a közterületi parkolási engedélyüket. A

”

Az árak jóval a piaciak alatt vannak, hiszen 15-25 ezer forintért bérelhető havonta egy hely – a nyugdíjasoknak, nagycsaládoknak járó kedvezménnyel mindössze akár 10 ezerért.

parkolóházas engedély kiváltható a háztartás első és második autójára is.

Az árak jóval a piaciak alatt vannak, hiszen 15-25 ezer forintért bérelhető havonta egy hely – a nyugdíjasoknak, nagycsaládoknak járó kedvezménnyel az összeg mindössze 10 ezer forint is lehet. Ez annak köszönhető, hogy az önkormányzat a szolgáltatóktól – mivel több helyet igényelt – jutányos áron jutott hozzá a parkolóhelyekhez, amelyeket a testület döntése értelmében, önkormányzati forrást felhasználva, még nagyobb kedvezménnyel ad tovább a lakóknak. Az igénylés pontos menetéről részletesen olvashatnak az önkormányzat honlapján (www.terezvaros.hu). A parkolóházas parkolás bevezetésének első ütemében 90 kedvezményes hely válik elérhetővé.

„Két éve kimondtuk, hogy tarthatatlan, hogy sokan közparkolóknak nézik a kerületet, és azt is szeretnénk, hogy jobb legyen Terézváros levegője, több hely legyen a közterületeken. A lakossági parkolás elindítása után itt az újabb lehetőség a kerületiek számára a kedvezményes parkolóházi helyekkel. Ezek a lépések a fenti célokat szolgálják – mondta Soproni Tamás az indulás kapcsán. – A célunk, hogy minél több autó tűnjön el az utcákról, és azzal, hogy jelentős, a piaci árhoz képest 60-70 százalékos kedvezménnyel kínáljuk a parkolóházas helyeket, remélem, sokan élnek is majd ezzel a lehetőséggel.”

Mi a bérletek havi ára?

(havi díj első autóra/havi díj második autóra/nagycsaládok, illetve nyugdíjasok havi díja/piaci ár – forintban, 2021-ben)

WestEnd parkolóház (VI., Váci út 1–3.):	15 000/17 500/10 000 – piaci ár: 46 000
Care Park Opera (VI., Zichy Jenő u. 9.):	25 000/40 000/20 000 – piaci ár: 70 000
Care Park Székely (VI., Székely Mihály u. 3.):	25 000/40 000/20 000 – piaci ár: 55 000
Care Park Kertész (VII., Kertész u. 28.):	20 000/30 000/15 000 – piaci ár: 40 000
Hard Rock Hotel (VI., Nagymező u. 38.):	25 000/40 000/20 000 – piaci ár: nincs havi bérlet
Central Passage (VI., Paulay Ede u. 4.):	25 000/40 000/20 000 – piaci ár: nincs havi bérlet

Együtt a lakókkal Terézváros tisztaságáért

A kerületben élők, a társasházi közösségek bevonása fontos annak érdekében, hogy tovább javuljon a köztisztaság. Az önkormányzat ezért pályázattal támogatná a lakóközösségeket, hogy még nagyobb figyelmet fordítsanak a hozzájuk tartozó közterületek tisztán tartására.

„Választási ígéretünk volt, hogy tisztábbak és rendezettebbek lesznek Terézváros utcái. Kiemelt célunk tekintettük és tekintjük a köztisztaság javítását a 2019 előtti időszakhoz képest. Ennek érdekében több mint 150 millió forinttal megnöveltük a költségvetésben az erre rendelkezésre álló keretösszeget, és új vezetőt neveztünk ki a Terézvárosi Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Zrt. élére – mondta Kecskés Balázs, a DK frakcióvezetője annak kapcsán, hogy a köztisztaság növelése jegyében újabb lépésre készül az önkormányzat. – Másrészt pedig sok visszajelzést kapunk a lakóktól arról, hogy Terézvárosban ilyen mértékű figyelmet a helyi politikai szereplőktől korábban sohasem tapasztaltak. Ez azért lehet, mert nagyobb felelősséget érzünk a kerületi lakóközösségekért, mint a korábbi ciklusok vezetése. Azonban a kerület tisztán tartása közös felelőssége mind az önkormányzatnak, mind az itt lakóknak, ezt fontos tudatosítanunk.”

Hatékonyabb kezelés

A Pénzügyi és jogi bizottság elnökeként is dolgozó képviselő elmondta, a közös felelősségvállalás jegyében életre hívott Tiszta utca rendes ház program pályázat keretein belül a lakóközösségek védnökségbe vehetik a takarítási kötelezettségükbe tartozó közterületet. Az elsődleges cél ezeknek a területeknek a tisztán tartása, emellett a közösségek jogszabályi kötelezettségeinek tudatosítása. Vannak a minimum-előírásokon túlmutató feladatok is, és az önkormányzat, valamint a lakóközösségek közötti kapcsolattartás erősítése is fontos a köztisztasági problémák hatékonyabb kezelése céljából – mondta el Kecskés Balázs. A pályázaton részt vevő lakóközösségek elvégzik a társasház előtti járda tisztítását és síkosságmentesítését a jogszabályi előírásoknak megfelelően.

„A végleges kiírás várhatóan októberben kerül a képviselő-testület elé, ahol reményeim szerint megszavazzák majd a keretösszeget és a lebonyolítás dátumait – mondta a frakcióvezető. – A program valójában arról szól, hogy építsünk valódi közösséget Terézvárosban. Hozzuk közelebb egymáshoz a szomszédokat és az érdekeiket képviselő döntéshozókat.”

A közösségfejlesztés szándékát hangsúlyozta a témával kapcsolatban dr. Beleznay Zsuzsanna köztisztaságért is felelős alpolgármester. „Az idősebbek még emlékezhetnek arra, hogy régebben mennyivel összetartóbb lakóközösségek voltak itt Terézvárosban is, akik természetesnek vették a lakókörnyezetük óvását és védelmét. Mi éppen ezt szeretnénk újjáéleszteni, nemcsak a szavak szintjén, hanem a gyakorlatban is. Hasonló célt szolgál a kiírandó pályázat. Legyen Terézváros a jövő belvárosa, legyünk felelős gazdái kerületünknek és a köztereinknek” – mondta az alpolgármester.

Segítség az önkormányzattól

A pályázatra várhatóan novembertől lehet jelentkezni – tette hozzá Beleznay Zsuzsanna, aki mindenkit biztat arra, hogy figyelje a megjelenő kiírást és pályázzon a saját lakóközösségével, ugyanis ösz-

”

A program valójában arról szól, hogy építsünk valódi közösséget Terézvárosban. Hozzuk közelebb egymáshoz a szomszédokat és az érdekeiket képviselő döntéshozókat.

szesen 10 millió forintot ítélnék oda a jelentkezőknek. A feladat mindössze annyi, hogy a társasházak gondozzák a hozzájuk tartozó járdafelületet, területet, az szemét- és kutyaürülék-mentes legyen. Az érintett szakaszt havonta kétszer vizes technikával le is kell mosni. Ezenkívül előnyt jelent az érintett terület graffiti- és matricamentesítése, valamint az útpadka menti takarítás. A munkákat az önkormányzat szakemberei egy értékelési tábla alapján rendszeresen ellenőrizni fogják, a nyertes pályázókat pedig a Terézvárosi Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft. szakmai segítséggel is támogatja.

Az alpolgármester hozzátette, amennyiben az érdeklődőknek további kérdésük lenne a pályázattal kapcsolatban, akkor személyesen, előre egyeztetett időpontban vagy e-mailben – a drbeleznay.zsuzsanna@terezvaros.hu címen – keressék meg őt.

Csepregi Botond

Dr. Beleznay Zsuzsanna és Kecskés Balázs

„Tánc közben semmi sem fáj”

FOTÓK: ANCSIN GÁBOR/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

**A szenior örömtánc:
mozgás, öröm, agytorna
– így foglalja össze
az Eötvös10-ben a hét
minden napján elérhető
foglalkozás lényegét
a műfajt hazánkban
meghonosító oktató,
Csirmaz Szilvia.**

Gajdács Emese

Csirmaz Szilvia

Egy szép, őszi hétköznap délelőttjén érkezem az Eötvös10-be, hogy megismerkedjek a szenior örömtánc terézvárosi művelőivel. Már a harmadik emeletre tartó liftben sikerül összefutnom az odatartó hatvanas hölgyekkel, akik régi ismerősként, jó barátként üdvözlnek egymást és tinilányok módjára csicseregnek egész úton.

Örömmel jöttek, szeretnek itt lenni, ha lehet, hetente többször is megfordulnak a művelődési házban, ahol több oktató is tart foglalkozást. Hamar megtudom, hogy a táncosok közül többen a főváros távolabbi kerületeiből is elutaznak Terézvárosba, ha kedvenc tréneik itt adnak órát.

Bátor férfiak kerestetnek!

„Semmi pénzért ki nem hagynánk a táncolást. Hiába van ilyen-olyan egészségügyi problémája az embernek, tánc közben semmi sem fáj. Együtt mozoghatunk, élvezzük a jó zenét, remek a társaság és nagyon szeretjük az oktatókat” – sorolják egymás mondatait folytatva a csupamosoly, jó kedélyű és láthatóan lelkes hölgyek, akiknek némelyikéről nehezen hiszem el, hogy nyugdíjas korú, annyira fiatalos és energikus. Beszélgetés közben kiderül, hogy az ide járók 99 százaléka nő, a férfiak félősebbek, közülük csak elvétve akad egy-egy jelentkező – az unokák gyakrabban elkísérik a nagyikat, ők is jól szórakoznak örömtánc közben.

Szerencsére a szenior örömtáncban nem kell partner, egyedül is el lehet jönni, hiszen az órákon

különböző táncformák kerülnek elő: néha párban táncolnak (az egyik fél piros, a másik kék szalagot hord a nyakában, így különböztetik meg a férfi/női lépéseket), néha négyen, hatan vagy éppen egy nagy körben mindenki együtt mozog a zenére.

„Igen egyszerűek a koreográfiák, mindössze 3 vagy 4 lépés kombinációjából állnak, tehát senkinek nem okozhat túl nagy gondot megjegyezni, de ahhoz éppen elég, hogy kicsit használjuk az agyunkat. Az oktatók ritmikus beszéddel kísérvé lépésről lépésre bemutatják a mozdulatokat, majd közösen megtanuljuk azokat. Amikor már jól begyakoroltuk, csak akkor járjuk el a táncot zenére is” – ezt Csirmaz Szilviától, a Szenior Örömtánc magyarországi meghonosítójától tudom meg, aki maga is tart órákat az Eötvös10-ben, és a hazai oktatók zömét is ő képezte ki.

Itt nincs teljesítménykényszer, nem versenyeznek, nem tanácsolják el az ügyetlenebbeket: „A lényeg, hogy mindenki a saját képességei szerint próbálja meg magából a legtöbbet kihozni, figyelni, összpontosítani és persze jól érezni magát. A táncosaink hétről hétre fejlődnek, hiszen a tánc javítja a koordinációs készséget, a koncentrációt és a ritmusérzékét.”

Demencia ellen

Már a tudomány is bizonyította a tánc jótékony hatásait. A New York-i Albert Einstein Orvosi Kollégium kutatásában két évtizeden át 75 évesnél idősebbeket vizsgáltak, hogy kiderítsék, mely tevékenységek

tartják frissen az elmét, védve az időseket a demencia és az Alzheimer-kór kialakulása ellen. E szerint a szellemi elfoglaltságok közül a rendszeres olvasás csupán 35, a keresztrejtvényfejtés pedig 47 százalékkal csökkenti a demencia kialakulásának esélyét. Érdekes, hogy a fizikai aktivitások közül a vizsgált sportok (a biciklizés, a tenisz) nem használtak semmit az időskori elbutulás ellen, ugyanakkor a rendszeres táncról kiderült, hogy 76 százalékkal csökkenti a demencia esélyét.

„A szenior örömtánc komoly, összetett idegi munka: meg kell érteni, tanulni a koreográfiát, a lépéseket, figyelni kell a zenére, a ritmusra és a partnerre is. Tánc közben egy gondolattal már előbbre jár az ember agya, hiszen amikor éppen végrehajt egy mozdulatsort, már tudni kell, mi lesz a következő lépés. Ez a bonyolult agytevékenység ugyanakkor egyszerű mozgást kíván, nem terheli az ízületeket, a csontokat” – magyarázza a tudományos megfigyelésre alapuló tényeket Csirmaz Szilvia.

Együtt táboroznak

Az órát ezúttal a hazánkban élő finn Larjovaara Lea és Molnár Zsuzsa közösen tartja. Ők ketten egy ideje együtt dolgoznak, mint mondják, inspirálják egymást, a résztvevők is szeretik, hogy változatos az óra, és ők is tudnak kicsit pihenni a különböző táncok között, amelyek egyáltalán nem megterhelők. A szenior örömtáncban nincsenek hirtelen mozdulatok, ugrások, pörgések vagy akrobatikus elemek, sokkal inkább nyugodtabb mozdulatsorok, főleg sétalépések váltják egymást.

Leának fontos, hogy megemlítsen, mennyire jó helyszín számukra az Eötvös10, ahol szeretettel fogadják és mindenben segítik kis közösségüket. Ez a csapat annyira összeforrt, hogy a táncórákon kívül is szívesen töltik együtt az időt. Zsuzsa mutatja, hogy páran bőrönddel jöttek, ugyanis innen azonnal indulnak egy négynapos örömtánc táborba.

Ma már a főváros minden kerületében és az ország jó néhány városában megtalálható ez a mozgásforma, ami főként Csirmaz Szilviának köszönhető. Néhány év alatt érte el követőivel együtt, hogy jelenleg hazánkban több mint 150 helyszínen közel 200 oktató foglalkozik a jelentkezőkkel, a tanfolyamok folyamatosan zajlanak, most is negyven hallgató várja, hogy a kezébe kaphassa az oklevelet.

Székben ülve is lehet

„2008-ban kezdtem az örömtánc foglalkozni. Némettánár voltam, és miután nyugdíjba mentem, kerestem magamnak valami értelmes elfoglaltságot, ami leköti a még meglévő energiákat. Sok véletlennek köszönhetően bukkantam rá a szenior örömtáncra. Mivel társakat is szerettem volna magam mellé itthon, Ausztriában elvégeztem az oktatói tanfolyamot, azóta is nagyon jó a kapcsolat az ottani szövetséggel, segítenek abban, hogy ez a mozgás-

Ki is volt Ilse Tutt?

A szenior örömtánc mozgalmát Németországból indult el, és mára az egész világon elterjedt. Kitalálójá egy német tanár, Ilse Tutt, aki a második világháború után kezdett dolgozni, és pedagógusi hivatása mellett a táncért is rajongott, gyerekek és fiatalok számára néptáncsoportokat szervezett. Egyszer az akkor már 90 éves anyósa tette fel a lelkes pedagógusnak a kérdést: „Ilse, miért nem találsz ki nekünk, időseknek is valami táncot?” Ilse Tutt akkor már maga is nyugdíjas volt, de a kérdés izgatta, és megkezdte egy új mozgásforma kidolgozását. Megismerkedett a Németországban élő, dániai származású táncpedagógussal, Inger-Merete Gerwiggel, és együtt alkották meg a szeniortánc módszertanát, majd képezték ki az első oktatókat. Az új mozgásforma sportorvosok és pszichológusok szakmai támogatásával, kihangsúlyozva annak sokoldalú, terápiás hatását, hivatalosan is elismertté vált. 1976-ban a Német Seniortánc-szövetség megalakulásával kezdetét vette a mozgásforma nemzetközi térhódítása. Előbb több ezren fogtak bele Európában, majd Braziliába, Új-Zélandra is eljutott, aztán más országokban is létrejöttek szeniortánc-szövetségek. Ilse Tuttnak köszönhetően a szeniortánc önálló fogalomként vált a táncirodalmon belül, ő pedig érdemei elismeréséül 1981-ben az egyik legrangosabb német állami kitüntetését vehette át.

”

Igen egyszerűek a koreográfiák, mindössze 3 vagy 4 lépés kombinációjából állnak, tehát senkinek nem okozhat túl nagy gondot megjegyezni, de ahhoz éppen elég, hogy kicsit használjuk az agyunkat.

fajta elterjedhessen Magyarországon is” – ismerem meg az utat, ahogyan Csirmaz Szilvia rálelt az azóta szenvedélyévé lett örömtáncra, amiről csakhamar az is kiderül, hogy még ülve is művelhető.

„Mozgáskorlátozott, kerekesszékes vagy demenciával élők számára is elérhető a szeniortánc. Nekik dolgozták ki az úgynevezett ülve táncolást. Ezt azok is művelhetik, akik nincsenek jó egészségi, fizikai állapotban, esetleg szédülnek, könnyen eleshetnek” – tudom meg Szilviától, majd a saját szememmel is meggyőződhetek a módszerről. A terézvárosi csoport tagjai az oktató irányításával szépen begyakorolják a kezeket és lábakat egyaránt megmozgató koreográfiát, majd széken ülve táncolnak a zenére. Ami pedig nem más, mint az 50-es évek fülbemászóan játékos slágere, a Lollipop – erre emelgetik végtagjaikat fülig érő szájjal a vidám nyugdíjasok. Mint megtudom, a muzsika válogatására is nagy gondot fordítanak, van világzene, pop, népzene, de a finn Lea még egy filmzenének beillő gyönyörű számot is a repertoárba illesztett saját hazája egyik szerzőjétől.

Nem mind látszik, ami érték

Ötödik éve zajlik a kerület védett lakóépületeinek vizsgálata Terézváros önkormányzata, a Polgármesteri Hivatal Főépítési Irodája, valamint a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Építészettörténeti és Műemléki Tanszékének együttműködésében. A diákok bújják a levéltári anyagokat, járják a házakat, és fotódokumentációt, leírást készítenek minden apró részletről. A kész adatlap számukra félévi gyakorlati jegyet, a Főépítési Irodának pedig ismeretet és hivatkozási alapot jelent, ha például egy társasház felújítási, átépítési szándékkal keresi meg őket. Igazi win-win szituáció!

Csejtei Orsolya

„Valószínűleg ez itt egy eredeti ablak, és olyan zöld lehetett minden keret, mint amelyet azon az ajtón lát – magyarázza az egyik lelkes építészhallgató, mire kell figyelniük, mit érdemes észrevenni gyakorlati helyszínük, jelen esetben egy Szív utcai bérház feltérképezése során. – Felújítás itt nem nagyon volt az elmúlt néhány évtizedben, de az udvart azért gondosan lebetonozták.” Ugyanakkor – erre már a diákokat segítő egyik külsős mentor, Simon Mónika, a köröndi Hübner Udvar felújítását is végző Studio Kvarc Kft. építész, a projekt tervezője hívja fel a figyelmet – megmaradtak a lépcsőházi nyílászárók madaras motívumokkal gazdagított metszett üvegei, így lehet azt is vizsgálni, megjelenik-e az ornamentika valahol máshol is a házban. A hulló vakolat ugyan csúf, hívja fel rá a figyelmet a szakember, de nagy haszna van a falszínkutatásban...

A fele már megvan

A történet 2016-ban kezdődött, amikor Matus István, a kerület főépítész, megkérte a Főépítész Irodában településfejlesztési ügyintézőként dolgozó Szenczi Zsófiát, aki maga is okleveles építész, sőt, azóta műemlékvédelmi szakmérnök, hogy dolgozzon ki egy olyan értékfelmérési programot, amelyből mindenki profitál, aki csak részt vesz benne. Zsófi a világörökségi területen lévő, kerületi védelem alatt álló épületek arculatának, állagának feltér-

képezésére, monitorozására a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Építészettörténeti és Műemléki Tanszékét hívta segítségül.

„A kar harmadéves diákjai fél éves gyakorlati feladataként évente ötven-ötvenöt (az idén ősszel, mivel nagy az évfolyam, hetven) épület vizsgálatát végzik el, reményeink szerint ezzel is segítve a társasházak életét – magyarázza Zsófi, aki a jelenleg is futó projektről írta szakdolgozatát a szakdiplomájához. – Az elmúlt években sok-sok szervezet, egyesület és építészettörténész készített vizsgálatokat a kerület értékes épületeiről, de a 703 helyi védett ház mindegyikéről nem volt a kerület birtokában olyan dokumentáció, ami azonos szempontok szerint mutatta volna be a védelem tárgyát. A program célja, hogy ezt a hiányságot pótolja – mostanra nagyjából a védett terézvárosi épületek felével vagyunk meg.”

Felújítani értékmentéssel

Bár a kerület épületeinek nem kis része világörökségi területen fekszik, az állapotukon és az állagukon mindez cseppet sem tükröződik. Némelyekhez lassan több mint 100 éve hozzá sem nyúltak, másokat felújítottak, toldoztak-foldoztak, átépítettek vagy beépítettek, de ezen munkák nagy részében nem nagyon volt és van köszönet. Sok esetben pont az veszett el vagy azt kezdte ki az enyészet, ami az épület értékét adta.

„Ha ezek a házak mesélni tudnának – mondja a programgazda, Szenczi Zsófia –, rengeteg izgalmasabbnál izgalmasabb történetet hallgathatnánk. Ugyanakkor ezeknek az épületeknek a mai tulajdonosai – általában társasházi közösségek – már nincsenek tudatában, hogy mi az otthonukként szolgáló épület fő értéke, mit érdemes megőrizniük, mire kell fokozottan vigyázniuk. A programnak többek között a házak »öntudatra ébresztése« is célja. Reméljük, hogy a megőrzött, illetve még megmaradt értékek újrafelfedezése és nyilvántartásba vétele segíti a társasházakat abban, hogy ha befognak egy felújításba, azt az értékvédelem szem előtt tartásával tegyék.”

Matus István főépítész szerint is a felújításokra, a karbantartásokra kellene koncentrálniuk a társasházaknak – miközben a diákokra várva álldogálunk az Izabella utca 82. előtt, lelkesen magyarázza, hogy még az egészen rendben tartott homlokzatú épületek esetén is a pusztulásnyomok azok, amik először szemet szúrnak az embernek. Egy komplett gyakorlati órát rögtönöz 10 percben, sorra veszi a homlokzat jellegzetességeit, mutatja, hogy az épület „földszintje kváderezett, erősen tagolt, található egy jellegzetes osztópárkány az első emelet fölött, utána talán ráépítés kezdődött, de inkább mégis egyben épült, mert van egy nagyon jellegzetes fedélszéke nagy ereszkizüléssel. Fontos megnézni, milyen az ereszkidolgozás – ez azért különösen lényeges, mert a lezúduló csapadékvíz tudja a legjobban tönkretenni az épületet. Régebben mindegyik ereszcatorna be volt kötve a közcatornába, ma már minden harmadik nincs, mert nem javították meg, amikor eltört, elmozdult vagy tönkrement.”

Óvatosan a tetőtér-beépítéssel

Az időközben befutott hallgatókat – akiknek egy-egy egyetemi oktató, valamint a kerületet jól ismerő építészmentorok segítenek a munkában – Matus István maga orientálja kérdéseivel, hogy mi mentén haladjanak a felmérés során. Milyen a lábazat? Milyen stílusú a ház? Honnan tudjuk, hogy az eklektikába már egy kis szecesszió is vegyült? Milyen a redőnytök? Hol eredeti, hol pedig nem adott a nyílászáró?

A szomszédos Szív utcában egy másik háznál a főépítész arra mutat rá, milyen az, amikor egy védett ház számára nem megváltás a felújítás: „Egy tetőtér-beépítés kapcsán megújult ugyan sok minden, de lett az udvaron egy ide nem illő, márványos burkolat, egy új emelet, szintén stílusidegen tetővel, ami a pluszgangot védi, a gázvezetékeket, az alapvezetékeket éppen csak kicserélték, de a gépészet nem újult meg, így az épület veszített az értékeiből. Mezős Tamásék – akinek a neve fogalom a műemlékvédelemben, volt a KÖH elnöke is – készítettek egy felmérést, hogy mennyire használ a házaknak az emeletrá-, illetve a tetőtér-beépítés, és az lett az eredmény, hogy egyáltalán nem.”

Kihasztnátlan segítség

Mivel a társasházaknak nincs forrásuk finanszírozni egy felújítást, kapóra jön nekik a befektető, aki a tetőtérért cserébe például a homlokzat megújítását kínálja, de nem mindegy, hogy hogyan nyúl hozzá. A programban a kezdetektől mentorként részt vevő Simon Mónika szerint azért is nagyon hasznos ez az úgynevezett értékklaszterezés – túl azon, hogy a diákok valós környezetben tanulhatják a szakmát és érezhetik, hogy fontos a munkájuk –, mert egyfajta védelmet jelenthet ezeknek az értékes terézvárosi épületeknek.

„Mivel nem műemléki, csak kerületi védett házak, nem szükséges a műemlékvédelmi hivatallal jóváhagyatni például a felújítási, átépítési terveiket, így a beruházónak könnyebb dolga van, ha nagyobb nyomást szeretne gyakorolni a saját érdekei mentén. Amennyiben van egy ilyen értékvédelmi dokumentációnk, az

FOTÓK: BERECS VALTER/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

A Polgármesteri Hivatal Főépítési Irodája minden évben felkér néhány helyismerettel rendelkező külsős mentort (építész, építészettörténészt, műemlékes szakembert) is a programban való közreműködésre. A mentorok feladata, hogy a vizsgálatot végző diákok munkáját segítsék – egy-egy csoportba 3-4 hallgató tartozik, akik egy épületet mérnek fel a helyszíni bejárás és a felvételek tanszéki konzultációk során. A külsős mentorok a Budapest VI. kerület tervtanácsai tagok egy részéből, a Főpolgármesteri Hivatal Városépítési Főosztálya munkatársaiból, külsős gyakorló építészekből és örökségvédelmi szakemberekből, valamint a Terézvárosi Polgármesteri Hivatal Főépítési Irodájáról kerülnek ki.

nagyon jó itiner és hivatkozási alap a főépítésznek, az építésznek, valamint a beruházónak is, hogy mit lehet és mit nem ajánlatos megcsinálni, mit kellene mindenképp kijavítani adott épületen” – sorolja Simon Mónika.

„Az önkormányzatnak rengeteg társasházi felújítási pályázata van és emeltük a homlokzatfelújításra adható vissza nem térítendő támogatás összegét is, hogy minél többen pályázzanak – mondja a városfejlesztésért felelős alpolgármester, Györffy Máté, aki maga is építészszemmel járta végig az ideit, őszi felmérés helyszíneit. – A probléma ott van hogy hiába az önkormányzat segítő szándéka, ha a társasházak nem tudják kigazdálkodni a felújításhoz szükséges összeg önrészét. Sajnos pont a legrosszabb állapotban lévő épületek nem tudnak elindulni. Ezek sok esetben el is vannak adósodva, vagy nincs aktív lakóközösségük, esetleg a közös képviselőjük nem olyan, aki utána akarna menni a lehetőségeknek.”

Tízszeres szükséglet

Matus István szerint még egy olyan, viszonylag rendben tartott épület, mint amelyen az Izabella utca 82., homlokzatfelújítása is legalább 80 millió forintba kerülne, de ha minden értékét megújítva szeretnék renoválni, akár 200 milliót is rá lehetne költeni. Ehhez tetemes önrészre van szükség. „Ráadásul – folytatja a gondolatmenetet Györffy Máté – a kerületen és az itt élőkön az átlagnál nagyobb a nyomás, hiszen a különféle védettségek, illetve a világörökségi helyszín miatt a társasházak nem csinálhatnak meg bármit, sokkal többbe kerülnek a felújítások, mint máshol. Mivel már a belépő is nagyon nagy tétel, marad minden úgy, ahogy van.”

Ha meg nem, akkor sokszor olyan megoldások születnek, mint amit a Szív utca és a Szondi utca sarkán álló házon is láthatunk: az egyik homlokzata megújult, de a másik továbbra is rohad, a szép új párkány a saroknál elmeszve lóg a levegőben.

Matus István azt mondja, mindent megtesznek, amit csak tudnak, de a nagyon elhanyagolt épületek esetén tízszeres forrásra lenne szükség ahhoz képest, amit az önkormányzat adni tud. Úgy véli, ha az állam komolyan gondolja, hogy Terézváros nagy része világörökségi terület, jobban a szíven kellene viselnie ezeknek a csodaszép házaknak a megmentését és be kellene szállnia a finanszírozásba. Hogy mennyi értéket mentene vele, arra az öt éve készülő adatlapok egzakt bizonyítékul szolgálnak.

Kábítószerügyi egyeztetés: csatlakozókat várnak

A Budapesti Kábítószerügyi Egyeztető Fórum drogügyben jártas, szakmai tapasztalattal felvértezett szervezetek és intézmények képviselőinek jelentkezését várja munkacsoportjaiba. A javaslattevő és konzultatív jellegű szakmai testület összefogja a kerületi Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok és a droghelyzet kezelésében szerepet vállaló állami, önkormányzati, civil és egyházi szervezetek, intézmények tevékenységét. Az érdemi szakmai munkát folytató munkacsoportokban az állandó tagok mellett korlátozott létszámban helyet kap valamennyi Budapesten működő, drogügyi területen szakmai munkát végző szervezet, intézmény. A munkához október 20-ig pályázati úton lehet csatlakozni. A jelentkezés feltételeit tartalmazó pályázati felhívás és a jelentkezési lap a budapest.hu oldalon található.

Az oldalt összeállította:
Dobi Ágnes

Haladnak a Lánchíddal

Több ezer javításra szoruló hibát tártak fel a szakemberek a Lánchíd bent maradó acélszerkezetének vizsgálatakor. A BKK Zrt. tájékoztatása szerint az átkelő felújítása zökkenőmentesen halad, a szükséges munkákat ütemezetten követi az új acél pályatáblák beépítése. A munkafolyamatok összehangolása óriási mérnöki kihívást jelent: módszereken kell haladni a munkaterületen, az acélszerkezeteket készítő gyárban, valamint a tervezőirodában. A kivitelező A-Híd Zrt. szakemberei a projekt más részeinél is a hídhoz hasonló gondossággal térképezik fel a megmaradó vasbeton szerkezetek hibáit. A Lánchíd 2023-ra újul meg teljesen. A korszerűsítéssel kapcsolatos hírek, információk és aktualitások a www.lanchid.hu oldalon folyamatosan nyomon követhetők.

Legyen ön is a siker kovácsa!

Az első fővárosi részvételi költségvetés augusztus végén született meg, ekkor zárult le az a folyamat, amely végén kiderült, milyen projektek valósulhatnak meg. A Zöld Budapest és a Gondoskodó Budapest kategóriában 250-250 millió, az Egész főváros kategóriában pedig 500 millió forint sorsáról dönthettek a budapestiek. A legtöbb szavazatot kapott 15 győztes ötlet közül a 250 millió forintos támogatású, rehabilitációs otthon létesítését célzó Budapest Peremén projektről október 18-án 17-19 óráig, az 50 millió forintot elnyert Üres lakások felújítása és bérbeadása hajléktalansággal küzdőknek programról október 19-én 13-15 óra között, a 250 millió forintból létrehozandó Felnőtt Autista Szabadidős és Kulturális Központról pedig október 25-én 17-19 óra között tart egyeztetést a Főpolgármesteri Hivatal Nyitott Budapest Osztálya. A nyilvános konzultációkon minden olyan fővárosi lakost szívesen látnak, aki tudásával, javaslataival szeretne hozzájárulni a projektek sikeréhez. A részvétel regisztrációhoz kötött, jelentkezni a budapest.hu oldalon található linken lehet.

Időszotthonok: magas védettség a Covid ellen

Megnyugtató eredménnyel zárult az antitestszint-felmérés, amelyet a Fővárosi Önkormányzat végzett az időszotthonaiban: kiderült, az intézmények lakóinak és dolgozóinak nem kell rettegniük a koronavírustól. A 11 otthonban önkéntes alapon elvégzett vizsgálaton 1002 bentlakó és 503 munkavállaló vett részt. A vérvételt követően az akkreditált laboratórium méréseiből kiderült, az ellátottak közel 96, a dolgozók 97,6 százalékának van meg a koronavírusszal szembeni védettséghez szükséges antitestszintje. Az is kiderült, van-e különbség a két, illetve a három oltással megkapottak ellenanyagszintje között. Két oltás után a gondozottak 93,42, a harmadikat követően pedig 99,24 százaléka tekinthető védettnek. Ugyanez a két adat a munkavállalók esetén 99,02, illetve 100 százalék.

Tapasztalatból boldogság

Az idősök október elsejei világnapja alkalmából az Eötvös10 nosztalgiaesttel kedveskedett a korosztályhoz tartozóknak. A területben élő idősöket Soproni Tamás, Terézváros polgármestere köszöntötte, aki elárulta, szerinte mi a boldog élet titka. „Nagyon sokan hiszik azt, hogy a legboldogabb korosztály az aktív fiataloké. Nagy tévedés, egy kutatás szerint az idősebbek boldogabbak, általánosan is elégedettebbek az életükkel” – jelentette ki rövid beszédében. Soproni Tamás a miéttel sem maradt adós, szerinte a tapasztalat az, ami ahhoz vezet, hogy egy bizonyos koron felül az emberek jobban érzik magukat. Polgármesterként célja, hogy Terézvárosban nagyon jó legyen idősnek lenni, sőt, itt legyen a legjobb. Ehhez nincs szükség különleges dolgokra, hiszen ami jó a nyugdíjasoknak, az jó a fiaiknak, a lányainak, az unokáiknak is. A feladat nem csak az önkormányzat előtt adott, a polgármester álláspontja szerint „ha mi, terézvárosiak összefogunk, és a mindennapokban, az Andrassy úton sétálva vagy a postán odafigyelünk egymásra, még jobbá tehetjük a kerületünket”.

A polgármestert a nosztalgiaesten fellépő művészek váltották a színpadon. Karda Beáta, Bakacsi Béla és Gergely Róbert műsorukkal szép emlékeket, a nézőtérén ülők fiatalságát idézték fel. A fellépők saját, örökzölddé vált slágereiken kívül más szerzők, éne-

Karda Beáta

FOTÓK: TUBA ZOLTÁN/KÉPSZERKESZTŐSÉG

kesek dalait, régi filmek ismert nótáit, operettrezsletteket is beépítettek repertoárjukba. Gondosan ügyeltek arra, hogy a dallamok között legyenek olyanok, amelyeket a hatvanasok, a hetvenesek és a nyolcvanasok nemcsak szívesen dúdolnak, hanem némi biztatás után az előadókval közösen is énekelnek. Karda Beáta és Gergely Róbert ráadásul a színpad magánya helyett a nézőteret választotta produkciója helyszínéül – így kicsit mindenki úgy érezhette, hogy a sztárok neki énekelnek. Az érzelmesebb húrokat megpendítő számoknál néhányan egy-egy könnycseppet is elmorzsolgáltak, a tempósabb, lendületes daloknál pedig már-már házibuli-hangulat uralkodott a teremben.

Dobi Ágnes

Gergely Róbert

Kiérdemelt odafigyelés

A világnap alkalmából a Terézvárosi Gondozó Szolgálat (Tegosz) a Benczúr Házban köszöntötte az Idősök Klubja tagjait – az előző évvel ellentétben, amikor a járvány miatt elmaradt az ilyenkor szokásos ünnepség, az idén megtarthatták a hagyományos délutánt, amelyen ismét sokan találkoztak egymással. Az alkalmon Szász Károly idősügyi tanácsnok szólította meg az ünnepeltek az önkormányzat, az Idősügyi Tanács és a maga nevében. Felidézte, 1991-ben az ENSZ október 1-jét jelölte meg az idősök világnapjaként – a figyelem ilyenkor a sok évet megélt korosztályra irányul. Szerinte az idősök életművükkel kiérdemelték azt, hogy ez az odafigyelés ne egyetlen napra korlátozódjon, hanem egész évre kitartson.

Pezsgő nélkül nincs ünnepség – Kelemen Krisztina, a Tegosz és Király Melinda, az Idősök Klubja vezetője kívánt egyesével jó egészséget a jelenlévőknek. Majd következett a rendezvény csúcspontja, Oszvald Marika fellépése. A művésznő a tőle megszokott vidámsággal és a kivételes színművészek profizmusával adta elő az operett-, valamint mu-

Oszvald Marika

sicalslágereket. Nemcsak énekelt, táncolt, de két szám között régi kedves ismerősként bolondozott is közönségével. Elárulta, hogy maga is a hetvenhez közelít, és megnyugtatta a nála idősebb nézőit, hogy „őregség nincs, csak betegség”. Majd a következő számnál, hogy igazolja állítását, nemcsak kánkánt járt, de cigánykereket is vetett, aztán virágos jókedvet teremtve meg is énekelte a jelenlévőket.

FOTÓ: BEREZ VALTER/KÉPSZERKESZTŐSÉG

DÁ

FOTÓK: BEREZ VALTER/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

A jó színész minden műfajt tud

Ha az öröm és a boldogság két lábon járna, nagyon valószínű, hogy Oszvald Mária-külleme lenne. És nemcsak azért, mert a színpadon még közel 70 évesen is folyton bolondozik vagy fiatalos lendületű cigánykereket hány – erről a Tegosz idők világnapi rendezvényén bárki megbizonyosodhatott október elején –, hanem azért is, mert nála önazonosabb, elégedettebb valakivel ritkán találkozni. Azt mondja, nincs titka, a lényeg, hogy bármit is csinál az ember, azt őszintén és halálosan komolyan tegye. Játsszani is így játsszon, poént is így süssön el.

Csejtei Orsolya

– Elképesztő sikere volt a Benczúr Házban az idők világnapiján, sokan ámulattal nézték, milyen könnyedén megy még mindig az ének, a tánc és a cigánykerék – egyszerre. Mi a titka? Hogy lehet közel 70 évesen is ennyire hitelesnek maradni egy olyan műfajban és szerepkörben, ami fiatalon sem egyszerű?

– Nem tudom, valószínű, hogy a genetikámban benne van az a fajta életérzés, ami az operettet jellemzi. A szenvedélyem és a fantáziám teljesen egybeesett ezzel a dologgal. A kulcsszó talán az öröm, ami arra sarkall, hogy még mindig ugyanolyan lelkesedéssel tudjam csinálni. Ha látom, hogy a közönségnek kedvére van, az doppingol engem.

– Ahhoz sem kell kellemetlenül sok gyakorlás, hogy ugyanúgy menjen a cigánykerék, mint 40 éve?

– Ez nem gyakorlás, ez emlékezőtehetség kérdése. A testem emlékszik, aminek persze változnak a korlátai, éppen ezért újabb flikflakokat már nem is csinállok.

– Spárga?

– Lemegyek még, de nem forszírozom.

– Egyszer azt mondta, már 20 évesen tudta, milyen lesz megöregedni. Erről persze még szó sincsen, de úgy idősödik, ahogy akkor gondolta?

– Abszolút. Apukám filozofikus ember volt, ezekre a dolgokra már akkor felhívta a figyelmemet. Éreztem, hogy igaz, amit mond, ezért mindig annak megfelelően éltem az életemet. Sosem gondoltam, hogy örök fiatal maradok, tudtam, hogy engem is elér az öregedés más állapota. Soha nem hadakoztam ellene. Nem varrattam fel a képem, az alakom-

ra sem ügyeltem annyira – mindig azt gondoltam, hogy nekem az érzelmeim hatnak igazán, nem a küllemem.

– Mi az az operett-életérzés, amit említett?

– A mese folytatása, felnőtt korba érése. Annak a vágyása, később biztos tudása, hogy a jó végül mindig elnyeri jutalmát. Hogy vannak tiszta érzelmek a földön, nem csak a mocsok. Hogy az életet pozitívan is lehet szemlélni. Hogy fontos az esztétikum. Én nemcsak a színpadon, de az életemben is így vagyok: szeretem a szépet, a szép ruhákat, a szép milőt. Ami az operettben megjelenik, ami a meséből továbbvezetődik a felnőttkorba, annak jelentése van a hétköznapiakban is. A jóság, a szépség, a tisztaság nagyon fontos a magánéletemben is.

– Az mondja, az öröm a kulcsszó – ma is ugyanakkora örömet jelent minden új feladat?

– Olykor még nagyobb. Főleg azért, mert ahogy a korom változik, a szerepköröm is változik. Először szubrett voltam, aztán komika lettem, most meg már a próza is bekúszott az életembe. Bennem például soha nem okozott rossz érzést, ha kiöregedtem egy szerepből. Meg is örülnék, ha nekem most Stazit kéne játszanom – ahogy az ember öregszik, alakul a teste és a lelke az újabb szerepekhez. Amikor anno megkérdezett a Lőrinczy (Lőrinczy György, a Budapesti Operettszínház egykori főigazgatója – a szerk.), hogy mit szólok hozzá, hogy a Mágnás Miskát, amiben tizenegynéhány évig játszottam a Marcsát, mostantól más szereposztás fogja játszani, azt mondtam – és úgy is gondoltam –, hogy persze, ez a

világ legtermészetesebb dolga. Ha Fedák Sári élne, még mindig ő lenne a Marcsa?

– Egy szubrett nem akar titokban primadonna lenni?

– De, és voltam is, naiva primadonnaszerepeket osztottak rám.

– Na de diva?

– Nem csinállok magamból hülyét a 150 centiméteremmel. Nem, soha!

– Titokban sem dúdolgat otthon divadalokat?

– Mást se. Ki nem nyitom a számat.

– Ahogy mondta, mostanában a próza is bekúszott az életébe – rögtön egy Csehov-szerep: Arkagyinát alakította az Átrium és a Kultúrbrigád közös Sirály-produkciójában. Mennyiben más kihívás a prózai színház?

– Nem sok differencia van. A Kiss Manyi meg a Dajka Margit mind szubrettek voltak. Vannak karakterek, egyéniségek, kinek mi áll jobban – van jó színész, meg van, aki állapot –, a jó színész minden műfajt tud. Gyerekkoromban, Debrecenben édesapámék (Oszvald Gyula operaénekes, bonviván volt – a szerk.) együtt dolgoztak Latinovitscal, Márkus Lászlóval, Soós Imrével, Mensáros Lászlóval, akik operettet is játszottak. Csakis az a lényeg, hogy őszintén és halálosan komolyan kell játszani. Amikor mondom egy poént az operettben, én azt is halálosan komolyan gondolom, nem a közönség felé poénkodom.

– A rutin sem számít? Nem könnyebb már csak az 50 év tapasztalata miatt is behelyezkedni a Hegedűs a háztetőn házasságközvetítő Jentéjének vagy a Mágnás Miska Zsorzsi nagymamájának karakterébe, mint egy Arkagyinába?

– Azért nem, mert én nem tudok teljesen más karaktert játszani, mint ami amúgy is vagyok. Inkább magamra húzom a figurát, mint hogy én ugorjak bele egy másik ember személyiségébe. Szeretem, amikor újdonságot kérnek tőlem, mást, mint amit amúgy csinálnék, de attól még önazonos kell, hogy maradjak. Amikor Fehér Balázs Benő felkért Arkagyina szerepére, egyáltalán nem azt a világot várta tőlem, amit elképzeltem, hogy játszanom kéne. És mivel nem vagyok egy ellenálló típus, sem önérvényesítő alkat, kifejezetten örömet, kalandot jelent, ha meg tudom valósítani azt, amit kérnek tőlem. Végül igaza lett, Arkagyina is én voltam, csak egy sokkal hisztérikusabb, önzőbb, operettesebb karakter, mint amit Csehovról gondolna az ember. A színész szempontjából nincs különbség zenés vagy prózai színház között. Ugyanúgy működik. Én legalábbis önazonosnak érzem magam a szerepeimmel – megtanulom a szöveget és hozzáteszem az érzelmeimet, ennyi.

– Szembesült valaha azzal, hogy vannak, akik lenézik az operett műfaját?

– Csakis akkor, amikor a riporterek megkérdezik. Egyébként már apukám idejében is kérdezték. Azóta mondják, hogy haldoklik az operett – szép hosszú agóniája van neki. Tapasztalni amúgy sosem tapasztaltam effélét, nyilván mert olyan körökben mozgok, ahol szeretik. Bár azt mindig mondják, hogy az operett amolyan könnyű műfaj. Persze, nézni könnyű, csinálni nem. Ugyanolyan színvonalon kell énekelni, mint egy operaénekesnek, emellett

”

Arkagyina is én voltam, csak egy sokkal hisztérikusabb, önzőbb, operettesebb karakter, mint amit Csehovról gondolna az ember.

Oszvald Marika jelenleg a Bozsik Yvette rendezte Hegedűs a háztetőnben alakítja Jentét – a darabot a pandémia alatt a Margitszigeti Szabadtéri Színpadon mutatta be nyáron a Budapesti Operettszínház, kőszínházi premierje november 19-én lesz a Nagymező utcai teátrumban. Ezenkívül az Operettben a Mágnás Miskában, a Marica grófnőben és az Oszi boszi, a repülő nagymamáj című gyerekelőadásban látható, a János vitézben pedig a mostohát alakítja.

a próza és a tánc is komoly kihívások elé állítja az embert.

– Az biztos, hogy aki szereti, annak nemcsak egyszerű színházi élményt, hanem varázslatot ad. Kapott ilyesfajta elismerést, visszajelzést valaha?

– Egyszer mentem föl ruhapróbára a főszabász-nőnkhez, aki azt mondta nekem: „Képzeld, Marika, tegnap este megnéztük a férjemmel a Mágnás Miskát, hazamentünk, csőtörés volt, és nem érdekelt.” Ez nagyon jólesett. Mindig meglep, milyen hatalmas szeretettel közelednek felém az emberek, pedig nem csinállok semmi különösét.

– Önnek is volt nézőként ilyen élménye?

– Már gyerekkoromban is. A szüleim miatt rengeteget voltam színházban, néztem a nagy elődöket és rajongtam. Már ott és akkor egy életre magamba szívtam a masztixszagot. Tudja, ami a fodrástárból árad ki – azzal ragasztják fel a bajszoikat meg a szakállakat.

– A világon mindenhol ünnepelt sztár, Kanadától Japánig. Sosem fordult meg a fejében, hogy kint folytassa a karrierjét?

– Sohasem voltak világmegváltó terveim. Nem éreztem magam jól külföldön. A kultúra, a nyelv számomra nagyon meghatározó, nem szerettem, amikor be kellett magolni idegen nyelven egy szerepet. Jó volt bejárni a világot, de soha meg nem fordult a fejemben, hogy elmenjek itthonról. Én mindig ott-hononak éreztem a Budapesti Operettszínházat és a társulatot.

– Terézvároshoz is ennyire ragaszkodik?

– Igen, több mint 60 éve itt élek. Már megszoktam az emberek közeledését is, hogy nemcsak leszólítanak az utcán, hanem lépten-nyomon odajönnek és kérdés nélkül megölelnek, kezet csókolnak. Azért még mindig zavarba tudnak hozni: nem olyan régen történt, hogy elmentem bevásárolni a Hunyadi téri csarnokba, és egyszer csak megszólalt a hangosbemondóból a Cintányéros cudar világ. Majd bemondták, hogy „köszöntjük a piacon Oszvald Marikát!” Kicsit megrohantak, de aztán én rohantam ki a piacról, annyira zavarba jöttem. Már a téren sétáltam, ám még mindig hallani lehetett, hogy „Cintányéros cudar világ, lopunk egy csókocskát...”

Teréz körút 6. (Lenín körút 64.) a Dohnányi Ernő utca (Szófia utca) sarkánál, a Horizont szovjet könyv- és zeneműbolt 1956-ban

Fotó: Fortepan/Bakó Pál

Hatvanöt éve él ötvenhat

A múlt történései, tényei vagy folyton változó igazságai az idő előrehaladtával történelemkönyvek passzusaivá silányulnak. Egyedül a személyes történetek képesek megőrizni belőlük mindazt, ami az időtől független, ami élő és ható, akár 65 év távlatából is. Ahhoz, hogy 1956 emléke ne halványuljon, számtalan terézvárosi történet is hozzájárul.

Csejtei Orsolya

Annak ellenére, hogy az igazán nagy harcok elkerülték a VI. kerületet, 1956. október 23-a és az utána következő 12 nap végérvényesen beleírta magát Terézváros történetébe is. A magát élete első felében tősgyökeres patriótának vallott Székelyi József egy interjúbán például úgy nyilatkozott: „Terézváros nekem mindmáig a legmeghatározóbb életterem, ebből az élményanyagból játszom a szerepeimet, ott éltem át például október 23-án a háború összes szörnyűségére emlékeztető pusztulást, ugyanakkor diadalt, mámort.” Számára október 23-a a Csengery utcai gyógyszerészházban a negyedik és harmadik emelet között lógó zongora; és a fiú, aki kísértetiesen hasonlított az Izabella utcai élelmiszeripari technikum első világháborús domborművére, a fél térdre rogyó, puskáját tartó, fiatal diákra. „Én ezt a diákot láttam a körúton, arca egyik fele viaszszárga volt, ott ment be a golyó, átlökte a fejét jobb vállá felé, s arca másik fele, ahol megállt a vér, mélybordó volt (...) Ezek az emlékek már nem is mérőöldkövek, ezek totemoszlopok.”

Az elmúlt 65 évben egyre csak gyűltek az ilyen totemoszlopok – az Eötvös10 Községi és Kulturális Szintér tíz évvel ezelőtt, az 55. évfordulón az Érsek József egykori 56-os elítélt archív fotóanyagából készült kiállítással emlékezett a forradalomban meggyilkolt 92 terézvárosi fiatalra: köztük a Képzőművészeti Egyetem pincéjében meggyilkolt hallgatókra, Hegedűs István öttusázóra vagy Magyar Katalinra, aki 16 évesen ápolónak állt, hogy a sebesülteket mentse, magyart, szovjetet, frontvonalától függetlenül.

Börtönből harctérre

Az öttusázók közül ketten is életüket vesztették, némiképp Terézvároshoz köthetően. Gérecz Attila, akit afféle költőként is számon tart az irodalomtudomány, a forradalom idején épp csak hogy szabadult hosszú évek politikai fogságából. Még 1954-ben, a nagy dunai árvíz idején sikerült megszöknie a váci börtönből, és az áradó Dunát átúszva Budapestre szökött. Miután valaki besúgta, három nap múlva ismét letartóztatták, majd a Budapesti Országos Börtönbe vitték, ahol hónapokig szigorított magánzárkában tartották. Amikor az események sodrásában 1956. október 30-án szabadult, azon nyomban újra az ellenállásba vetette magát – állítólag a Rókus Kórháznál két szovjet tankot is kilőtt, de egy har-

madik T-34-es halálos sebet ejtett rajta. S bár a Rókus a VIII. kerületben van, kicsit Terézváros is a hősnének tartotta Géreczet: költő lévén – még ha műkedvelő is, akit nem valószínű, hogy sorai közé fogadott volna a szakma krémje – a forradalom 50. évfordulóján a Magyar Írószövetség Bajza utcai székházának falán kapott domborműves emléktáblát. Pedig egész biztosan nem fordult meg a 23-i lázas írószövetségi eseményeknél, hiszen, ahogy említettük, csak 30-án szabadult.

Eltévedt golyó

A másik öttusázó – akkoriban a Vasas utánpótlásával foglalkozó úszóedző –, Hegedűs István sokkal konkrétabban köthető Terézvároshoz. Itt élt és innen indult 1956. október 24-én hajnalban, egy nappal a 32. születésnapja után az uszodába, hogy az edzésre igyekvő vagy már ott lévő gyerekeket begyűjtse. „Reggel háromnegyed ötkor kopogott be hozzám – emlékezett egy régi interjúbán barátja, Gerendás László, a Fradi úszóedzője –, hogy siessünk, mert ha a gyerekek kimentek, sürgősen haza kell őket küldeni, nehogy bajba keveredjenek.”

Azon az októberi hajnalon sem a troli, sem a villamos nem járt. Amikor a két sportember a Szófia utcához ért, az elmesélések szerint elrobogott mellettük egy teherautó, amelyről röpcédulákat szórtak. A felbőszült nép a Teréz (akkori Lenin) körút sarkán lévő Horizont szovjet könyv- és zeneműbolt kottáit és könyveit dobálta épp az utcára, a kirakatüveg betörve, a falakon már virított a „Ruszkik haza!” felirat. Miközben a körúton máglyába gyűltek a könyvek, a Teréz templom felől egy fegyverekkel teli másik teherautó is indult a Városliget felé. Mire Gerendás és Hegedűs a bolt elé értek, már ropogtak a fegyverek. Két szomszédos kirakatmelyedésbe húzódtak, és a falhoz lapulva várták, hogy abbamaradjon a lövöldözés. Amikor a fegyverropogás elhallgatott, Gerendás kilépett a mélyedésből, körülnézett, és mindenfelé holttesteket látott. A hozzá legközelebbi a barátjáé volt: Hegedűs, akit az ismerősei csak Fityulának neveztek, ott hevert arca bukva, mozdulatlanul a lábai előtt.

Gerendás felemelte az élettelen testet, és a vállára vette. Hatalmas, Adonisz külsejű embert képzeljenek – ő volt az egykori húszforintos bankjegyen látható atletikus alak modellje. A grafikus, aki a Pénzjegynyomdából a megbízást kapta, uszodáról uszodára járt,

hogy egy igazán szép testalkatú férfira találjon, végül állítólag a Sportuszodában, mások szerint a Testnevelési Főiskolán bukkant Hegedűsre, akinek a testét élethűen, a fejét stilizáltan ábrázolva alkotta meg a papír húszason térdelő, egyik kezében kalapácsot, másikkban kalászt tartó meztelen alakot. A legszebb testű sportolónak tartották, Kísfaludi Strobl Zsigmond is róla mintázta a gellérthegyi Szabadság-szobor egyik mellékalakját, a Fáklyavivőt. Szóval Gerendás cipelte egy darabig ezt a hatalmas, ernyedt testet, de a Hunyadi téren már nem bírta tovább: barátját egy piaci targoncára tette, azon tolt az Izabella utca 50. felé, ahol a legendárium szerint Hegedűs édesanyja éppen akkor nézett ki az ablakon, amikor a kocsí a kapu elé ért.

A bérház hátsó udvarán temették el, ahonnan 1957 tavaszán kihantolták, és a Kerepesi úti temetőben helyezték végső nyugalomra. Emléktáblája ma is a Szófia utca 7. falán hirdeti: „Ezen a helyen érte halálos lövés 1956. október 24-én Hegedűs István öttusa magyar bajnokot.”

Becsület is van a világon

A Zeneakadémia mellett, a Dohnányi Ernő utca sarkán egy újabb emléktábla egy másik 56-os hős előtt tisztelg. Magyar Katalin nem csatlakozott egyetlen harcoló alakulathoz, még csak fegyvert sem fogott. Életeket mentett: sebesült forradalmárokat, rosszkor rossz helyen lévő civileket és a „népfelkelést” leverő szovjet katonákat. Katalin Mosonmagyaróvárról érkezett a fővárosba, mert felvették a Török Pál utcai Képző- és Iparművészeti Gimnáziumba (Kisképző). Simon Zsuzsanna 1956-os kutatásaiból tudjuk, hogy a harmadikos diáklány és osztálytársai már a 23-i sortűz napján elhatározták, jelentkeznek véradónak és beállnak önkéntes ápolónak. A kórtermekben Katalin hamar megtanulta a sebek tisztítását, kötözését. Haját fehér kendővel kötötte be, mentőautóval, vöröskeresztes karszalaggal a karján járt a sebesülteket összegyűjteni.

Simon Zsuzsannától tudjuk azt is, hogy egy alkalommal, amikor teherautóval Hegyeshalomra mentek gyógyszerekért, visszafelé jövet megálltak Mosonmagyaróváron, Katalinék házánál. A lány elmondta a szüleinek, hogy beállt ápolónak, és hogy a kórház termében nemcsak magyar sebesülteket látnak el, hanem orosz katonákat is. Mesélt arról is, hogy a szovjet katonákat több ápoló nem akarta elsősegélyben részesíteni, de ő azt mondta nekik, hogy „itt nincs ellenség, csak sebesültek vannak”. Szülei hiába kérlték, hogy ne menjen vissza a fővárosba, Katalin válasza az volt: „Megígérem, hogy visszamegyek, s becsület is van a világon.”

Büntetés az irgalomért

A Tétényi úti – ma Szent Imre – kórházban teljesített szolgálatot, amely akkor szinte hadikórházként működött és mentőzött. November 7-én Terézvárosba riasztották őket egy sebesült kilencéves kisfiúhoz. A gyereket a Liszt Ferenc téren tették autóbá, és már éppen indultak, amikor egy szovjet harckocsi tüzet nyitott rájuk. A kisfiú fejét és Katalint találták el – előbbi azonnal meghalt, a lány még megpróbált fedezékbe húzódni, de másodszor is eltalálták.

Fotó: Fortepan/Gali

Hegedűs István öttusázó, az 1948-ban forgalomba került 20 forintos férfialakjának modellje (1946)

A Simon Zsuzsanna által összegyűjtött dokumentumokból ismert, hogy Magyar Katalint három nappal később, november 10-én hantolták el a Tétényi úti kórház díszkertjében. Egy fakereszttel jelölték meg a sírját. 1957 tavaszán a Tétényi úti kórház vezetése kérte a családot, hogy a kórház kertjében eltemetett gyermeküket hantolják ki. Katalin édesapját és nővérét Vasbányai Ferenc, a Somlói úti kollégium nevelőtanára kísérte a sírhelyhez – őt ezért később elbocsátották a munkahelyéről. Az exhumálás után Mosonmagyaróváron – a karhatalom jelenléte mellett – temethette el újra a szűk család Magyar Katalint.

A szülőket ezután sem hagyták békében gyászolni. Édesapját elbocsátották a magyaróvári gazdasági akadémia tangazdaságából, egy évre internálták is. Katalin földi maradványait az óvári temetőben fél évvel később egy kettős családi kriptába helyezték át, de mivel a szülőket idővel elüldözték a városból és Győrbe voltak kénytelenek költözni, lányuk földi maradványait is a győri Nádorvárosi temetőbe szállíttatták át 1977 nyarán. Itt nyert végső nyugalmat az, akinek annyi volt a bűne, hogy a sebesülteket ápolta.

”

Hegedűs, akit a barátai csak Fityulának neveztek, ott hevert arcra bukva, mozdulatlanul a barátja lábai előtt. Gerendás felemelte az élettelen testet, és a vállára vette. Hatalmas, Adonisz külsejű embert képzeljenek – Fityula volt az egykori húszforintos bankjegyen látható atletikus alak modellje.

Hirdetés

EMLÉKEZZÜNK KÖZÖSEN AZ '56-OS FORRADALOM HŐSEIRE!

Október 23-án, 10-től 11 óráig a forradalom pillanatait megörökítő fotókkal idézzük fel az '56-os eseményeket.

Jöjjön el ön is a Hunyadi téri emlékműhöz, egy szál virággal, mécsesgyújtással emlékezzünk a hősökre!

**Terézváros
önkormányzata**

FOTÓK: BEREZ VÁLTER/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Felhívja a figyelmet arra is: mindaz, amit ma „ősi” magyar konyhának ismerünk, a kiegyezés, vagyis 1867 után született meg. Előtte például egyáltalán nem használták hazánkban a ma már „legmagyarosabbnak” gondolt pirospaprikát, a paradicsomot pedig legfeljebb egzotikus dísznövényként tartották a jobb módú portákon.

Békeidők ízei

Két főzéstechnikai roadshow között csíptük el éttermében Martin Imrét, aki rendületlenül járja az országot. Továbbképzéseket, főzőkurzusokat, kóstoltatásokat tart hétköznapi embereknek, vendéglátó szakembereknek. „A pandémia bebizonyította, hogy a vendéglátás csak akkor működik, ha a legnehezebb helyzetekben a hozzáértés mellett képesek vagyunk kilépni a saját komfortzónánkból a túlélés érdekében. Tanulni kell a szakmát, és mint a jó papnál, ez az életünk végéig tart” – állítja a Ferdinánd étterem alapító tulajdonosa.

Martin Imre hivatását – kis túlzással – az úttörőmozgalomnak köszönheti: egy őrök közötti vetélkedőn ő vállalta magára a szakács szerepét, és iskolára szóló sikert aratott a parázsban sült rablólússal. „Ha ezzel ekkora sikereket lehet elérni, ráadásul ennyire azonnali a visszajelzés, akkor ez az én utam” – érezte meg azon minutában. A megérzésből negyven éve tartó szerelem lett: Imre már tizennégy évesen az Astoria Szálló konyháján szorgoskodott, majd dolgozott Németországban, Izraelben és legendás budapesti vendéglátóhelyeken is – 1991-ben elnyerte az év étterme díjat.

Ősi magyar a 19. századból

„Egy nem túl jó hírű késdobálót, a Beugrót vettem át 2008-ban, amelynek negyvenéves múltját megpróbáltam végleg eltörölni. Nem jósltak nagy jövőt az új étteremnek Terézváros akkor még kevésbé vonzó körzetében, de 2010 februárjában Ferdinánd étteremként megnyitottunk, és azóta sikeresek vagyunk” – emlékszik vissza a kezdetekre.

Hosszú idő után ez volt az első új cseh étterem. Ekkor még elsősorban az onnan származó sörök széles választéka miatt számított annak, de aztán egy huszárvágással az ország gasztronómiája is egyre nagyobb szerepet kapott. „Az egyik sörünket Ferdinándnak hívták, aki lehetne a monarchiabeli idők megisméjlesztő történelmi szereplő is, gondoltam. És ha már az, akkor miért ne elevenítsük fel a monarchia konyháját is” – magyarázza Martin Imre, aki arra is rámutat, hogy az egykori birodalom feloszlásával ez ma már tíz ország ételeit jelenti.

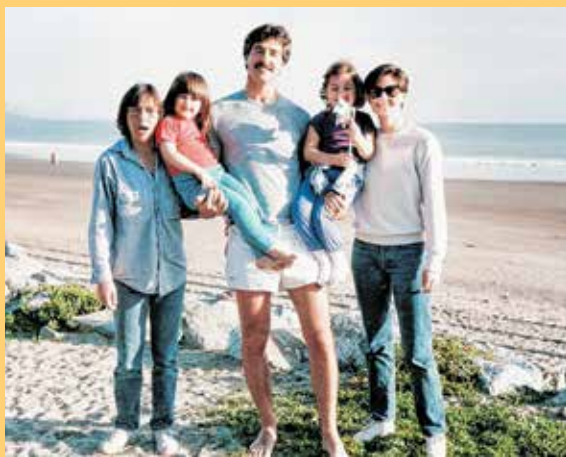
A béke szigete

Egyszóval a régi békeidők mesterfogásai köszönnek vissza az étlapon, rendkívül népszerű, hatalmas csülkökkel, libamellel, egészben sült szűzpecsenyével, kacsával és persze, kell-e mondani, borjú bécsivel. Most már kínálnak balatoni fogast is – ez az alapanyag hosszú időn át nem volt elérhető, de mivel végre ismét lehet valóban a magyar tengerből kifogott halat kapni, így az étlapra is visszakérült.

A törzsközönség főleg magyarokból tevődik össze, de nemcsak Terézvárosból, hanem szerte az országból érkeznek vendégek, hogy kicsit elmerüljenek a békebeli hétköznapiakban. Itt politikáról semmi szó nem eshet, Martin Imre elszánt abban, hogy a béke szigetét hozza létre, ahol nincs közelet, nincs veszekedés. Ebben az idillben példát is mutatnak: az egész család itt dolgozik az étteremben, kivéve a nagylány, aki hét év szorgalmas munka után felmentést kapott, mivel egy unokával ajándékozta meg Martin Imrét.

BK

SOROZAT

A család mint kollázs

A háromrészes doku-minisorozatban Ry Russo-Young, egy fiatal amerikai filmrendezőnő kameráját a saját családjára irányítja, amelyben két anyuka van, a két lányuk pedig két meleg donortól született. Célja immár felnőttként megérteni a saját történetét, ehhez visszamegy az anyukái megismerkedésének idejére, az 1970-es évekbe. Ekkor indult el Amerikában a melegjogi mozgalom, sokan az első aktivisták által kézzel írt, fénymásolt füzetekből hallottak először arról, hogy nekik is lehet gyerekük, és ez nem törvénytelen. Az első leszbikus családoknak nehéz volt ezt elfogadtatni környezetükkel (ma sem könnyebb), pedig többségük tradicionálisabb, harmonikusabb családi életre törekedett, mint sok hetero szülőpár. Aztán az egyik biológiai apa egyszer csak jelentkezett az akkor 9 éves lányáért, és a legfelsőbb bíróságig eljutott a precedensügy, amelyben a donor apának sokáig ugyanannyi jogot adtak a bírók, mint a vér szerinti édesanyának, míg a másik anyát kizárták a tárgyalásról is. Végül ahhoz, hogy a teljes képet összerakja, a rendezőnőnek szembe kellett néznie az időközben az AIDS szövődményeiben elhunyt apja érzéseivel is, amit szintén elfogulatlanul, az eredeti családi videókkal kiegészített vizuális kollázként tár elének. A dokumentumfilm nem politikai állásfoglalás, bár nem nehéz ezt is kihallani belőle, elsősorban a személyesség és az emberi oldal lebilincselően őszinte bemutatása miatt lehet nagy hatással a nézőkre.

(Szűk család, HBO)

Az oldalt összeállította: Bálint Orsolya

SOROZAT

A munka magyar Bear Gryllse

Thuróczy Szabolcs harmadszor működik együtt a Spektrummal hazai gyártású ismeretterjesztő sorozatban. A több díjjal jutalmazott Tabukról tabuk nélkül után olyan helyekre viszi el a nézőt, ahová átlagos földi halandó be sem teheti a lábát, a paksi atomerőmű vezérlőjétől a ferihegyi légi irányítási központig. A színész most is őszinte kíváncsisággal és tisztelettel beszélget a kivételes munkákat végző szakemberekkel, közben nem fél bepiszkolni a kezét és átlépni a saját határait: az állatkertben elefántot fej és oroszlánt etet, vadászgéppel repül, majd alpinistákkal antennát szerel a János-hegyi kilátóra. Ő a munka magyar Bear Gryllse, a stáb pedig szorgosan követi, hogy le ne maradjon az őszinte reakciókról, amiket nem lehet megismételtetni. A csodálat mellett néha már-már megsajnálja őt a néző, hogy mi mindenre ráveszik, épp csak nem katapultálják a Gripenből a műsor kedvéért. A tiltott zónák nem lesznek ettől vonzóbbak az eleve kockázatkerülő emberek számára, a vakmerőknek pedig még így is túl biztonságosak. De Thuróczy karizmatikus és szerethető figura, így a sorozat készítői megint jól lőtték be, hogy vele bármit el lehet adni. Ez akkor is igaz, ha most nincs is akkora borzongás, mint amikor kevésbé extrém, bár jóval megrázóbb munkahelyeket – például egy temetkezési vállalkozást – mutatott meg közelről a Tabukban.

(Tiltott zónák, Spektrum)

FILM

Búcsú egy legendás Bondtól

Közel háromórás, grandiózus, szellemes és akciódús filmmel búcsúzik James Bond szerepétől a leghosszabb ideje regnáló 007-es, Daniel Craig. A 25. Bond-film mérföldkő, lezárja a karakter Craig által elkezdett fejlődési útját: egy érzelmes, empatikus, felvilágosult Bondot hagy ránk, aki előkészítette a terepet egy hasonlóan összetett és karizmatikus főhősnek, akit a filmben – még Craig riválisaként – be is mutatnak. Átalakult az egész Bond-univerzum, az MI6 egy nagy család, amelynek tagjai, az M-et játszó Ralph Fiennes, titkárnője, a Naomi Harris által alakított Moneypenny és a kutyüfelelős Q, Ben Wishaw nemcsak mellékszereplői, alakítóit is az eseményeknek. Bár a 007-es az előző részben visszavonult, egy újabb Bond-megszállott, világuralomra törő bűnöző feltűnése miatt megint fel kell vennie a szmokingot és a fegyvert. Az Oscar-díjas Rami Malek olyan legendás gonoszt alakít, mint előtte Christoph Waltz vagy Javier Bardem, így még komolyabb a tét, hogy meg kell menteni tőle a világot. Az utóbbi másfél évben fejen sem utaztunk ennyit, mint Bond a világ körül, és a látványos akciójeleneteknek csodás keretet adnak az egzotikus helyszínek, az olasz kisvárosi síkatorai, a ridegen szép norvég fjordok és a forró hangulatú karibi szigetek. A gyönyörű partnernők, a francia Léa Seydoux, a kubai Ana de Armas és a brit Lashana Lynch is hibátlan eleganciával testesíti meg a Bond-filmek új, emancipált nőalakját, aki nemcsak egyenrangú partner, de már át lehet adni neki az Aston Martin volánját is.

(Nincs idő meghalni, forgalmazza a Fórum Hungary)

AZ ORVOS VÁLASZOL

Mozgásszervi fájdalmak: szükséges rossz?

A mozgásszervi betegségek valamennyi korosztályt érintik, de az életkor előrehaladtával mind gyakoribbá válnak.

Az őszi, nyirkos időjárásban ezek a tünetek fokozottan jelentkeznek. Jó néhány okból alakulhatnak ki ízületi elváltozások, de most essen szó a leggyakrabban jelentkező betegségről, a kopásos (degeneratív háttérű) elváltozásokról!

Ahhoz, hogy meg lehessen érteni a betegség jellegét, ismerni kell az ízület felépítését, működését. Az ízület egy zárt üregrendszer, amelyet az ízületi tokon belül csontok, porcok, inak alkotnak. A tokot belülről egy belhártya borítja, amely az ízületi nedvet termeli – ez a folyadék biztosítja az ízületi porc tápanyagellátását. A tápanyag az ízületi porcba utóbbi rugalmas mozgása révén kerül be – ahhoz,

hogy ez megtörténjen, testmozgásra van szükség. Mindenki által ismert, hogy a „kopott” ízületek működése a mozgás hiánya miatt zavart szenved.

Az éjszakai pihenés vagy tartós ülés, állás utáni induláskor jelentkezik az úgynevezett indítási fájdalom, amelyet az ízületek bemozgatásával tudunk csökkenteni. Ezért fontos – akár az ágyban is – elvégzett reggeli torna.

A nagyízületi (csípő, térd) kopásos megbetegedések fájdalmai sík terepen való járással, szükség esetén segédeszköz (támbot) használatával mérsékelhetők. A gerinc kopásos elváltozásai okozta panaszokat úszással, gerinctornával lehet csökkenteni.

A kopásos elváltozások mellett időnként gyulladásos tünetek is jelentkeznek, amelyekre aktuálisan átmenetileg nem szteroid gyulladáscsökkentő gyógyszerek szedése, fizioterápiás (balneoterápiás gyógyfürdő) kezelések, gyógytorna javasolt.

FOTÓ: TUBA ZOLTÁN/KÉPSZERKESZTŐSÉG

Ahhoz, hogy ezek az elváltozások kisebb eséllyel alakuljanak ki, fontos az ideális testsúly elérése, megtartása. Amennyiben statikai eltérések fennállnak (lúdtalp, O láb, X láb stb.), ezek korrekciója is szükséges.

A címben feltett kérdésre a válasz az, hogy nem kell együtt élni a fájdalommal, de ahhoz, hogy ez így legyen, a három legfontosabb dolog a MOZGÁS, a MOZGÁS és a MOZGÁS!

DR. HUTKAI ZSUZSANNA,
reumatológus főorvos, Terézvárosi
Egészségügyi Szolgálat

ZÖLD TÁRSAINK

Színekkel a szürkeség ellen

Egy élénk színeket sem nélkülöző virágkompozíció a balkonon igazi antidepresszánsként hat a rövidülő nappalokkal és melankolikus szürkeséggel kiteljesedő őszben.

Ebben az időszakban a balkonkertészeknek a krizantém olyan, mint a Pom Pom meséből ismert Gombóc Artúrnak a csokoládé: a kerek, a rövid, a hosszú, a gömbölyű, a tömör, a lyukas és a ritkásabb verzió egyaránt nagy kedvenccé válhat. Kései virágzása annak köszönhető, hogy az úgynevezett rövid nappalos növények táborába tartozik, vagyis a virágképzéshez egy napon belül 12 óránál hosszabb sötét periódusra van szüksége.

A krizantém a Távols-Keletről származik, Japán címerében és a császári zászlón is szerepel. A magyar nevén aranyvirágként vagy egyes helyeken margitvirágként ismert növénynek Kínában is komoly kultusza van. Gyakran tűnik fel irodalmi és más művészeti alkotásokban, nemcsak az ősz, hanem az előkelőség, a szerénység, a hosszú élet szimbólumaként. Az ázsiai országokban vadon élő őshonos növény nemesítése több mint 2500 éves múltra tekint vissza, nem meglepő, hogy jelenleg több mint ötezer változatban létezik. Virágja forma- és

színvilágában egyaránt hihetetlenül gazdag, ismert kis- és nagyvirágú, gömb, ernyő, sugar alakú, túszerű, dupla, csavart és egysoros szirmú változata. A hófehértől a sárgán, a rózsaszínen, a pirosra át a liláig számtalan színből, ezen belül rengeteg színárnyalatból, egyenlő, élénk, alacsony (10-30 centis) vagy akár másfél, két méterre megnövő magas, szálas vagy bokrosodó, cserjés fajtából választhatunk.

A talaj kémhatását illetően nem túl válogatós, de szerkezetében a laza, jó vízáteresztő földet szereti. A földjét tartsuk mindig nyirkosan, de óvakodjunk a túllöntözéstől, és arra is ügyeljünk, hogy a leveleit ne nagyon érje víz,

mert az gombás és baktériumos betegségekre hajlamosítja.

Októberben a balkonok másik nagy favoritja az őszirózsa lehet. Mivel a krizantém szintén az őszirózsák családjába tartozik, az igényeik is nagyjából megegyeznek, így egy ládába ültetve sem vesznek össze – a színviláguk különbözik, vagyis tág tér nyílik a balkonkertész kreativitásának.

Az ősz igazi jolly jokere a faggal is dacoló, sokáig nyíló, fantasztikus színekben kapható árvácska. Az őszi sisakvirágnak, a kékszakkallvirágnak és a talajtakaró tarackoló kékgyökérnek köszönhetően az őszi színösszeállításban a kékről sem kell lemondanunk.

Ha valaki igazi különleges szépségre vágyik, a Teréz-nap környékén szirmot bontó varjúhájból szerezzen be néhány tövet. **DÁ**

FOTÓ: BEREZ VALTER/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Eötvös 10

ELŐADÁS

A kajaparától a klímaszorongásig

Két izgalmas interaktív, szórakoztatóan tudományos előadással várja az érdeklődőket október végén az Eötvös10.

Az ökotudatos életmód jegyében szerveződő **Zöldélelmód** előadás-sorozat **október 19-i** állomásán a **klímaszorongás** kapja a főszerepet. **Szabó Gyula**, az Ökoszolgálat életmód-tanácsadója **18.30-tól** olyan kérdéseket igyekszik minél alaposabban körüljárni közösen a résztvevőkkel, mint például: Mit kezdünk az egyre sötétebb jövővel, ami a saját és még inkább gyermekeink jövőjét fenyegeti? Hogyan fordítsuk a negatív híreket, a bizonytalanságtól való félelmet aktív cselekvéssé? Miként várjuk nyitottan és felkészülten a változást?

Oktober 20-án, szintén **18.30-tól** az **Előadás-SOKK** sorozat égisze alatt a **Kajapara** kerül a fókuszba. **Dr. habil. Forgács Attila** klinikai szakpszichológus, a Budapesti Corvinus Egyetem docense az ételpreferencia, az ételundor és a diétamánia lelki hátterét igyekszik feltárni, merthogy az csupán csak egy nézőpont a sok közül, hogy ízlések és pofonok különböznek. A szakember igyekszik választ adni az olyan, sokakat foglalkoztató, gyakorlati kérdésekre, mint hogy: Miért válik egy étel a kedvencünké? Miért undorodunk egy másiktól, amit sokan élvezettel fogyasztanak? Probléma-e a túlságosan egészséges étkezés és mikor válik zavaróvá? Milyen lelki célokat szolgál a diéta? Mit tehet a szülő a válogatós gyerekével?

Az E10 előadásaira a jegyár: 2000 Ft, nyugdíjas-, diák-, pedagógusjegy: 1500 Ft, terézvárosiaknak: 1000 Ft.

Programok az Eötvös10 Művelődési Házban október 13–27. között

Oktober 15., 16.00

A fehérbot nemzetközi napja alkalmából rendezett ünnepség
A részvétel ingyenes.

Oktober 15., 19.00–0.30

Tázló klub
Moldvai csángó táncház –
Jegyár: 1000 Ft, diák,
nyugdíjas: 700 Ft,
terézvárosiaknak: 500 Ft.
A belépés védettségi igazolványhoz kötött!

Oktober 16., 19.00

Kővirágok Társulat: Cara
Ír zenés vígjáték
Jegyár: 2800 Ft,
terézvárosiaknak: 2000 Ft.

Oktober 20., 15.00

Nosztalgia táncklub
Fellépő: Kristály duó
Jegyár: 600 Ft,
terézvárosi nyugdíjasoknak:
300 Ft.
A belépés védettségi igazolványhoz kötött!

Oktober 20., 18.00

Túl.../Beyond kiállításmegnyitó
Festmények és fotók, amelyek a pandémia utáni helyzetre reflektálnak.

A kiállítás előzetes bejelentkezés után díjtalanul megtekinthető november 21-ig.

Oktober 21., 17.30–19.00

Kínai képzőművészeti workshop
gyerekeknek
Ismerkedj meg az egyedülálló kínai hagyományos kézművestechnikákkal!

A program díjtalan, de regisztrációhoz kötött az info@sefcce.org e-mail-címen.

Oktober 22., 20.00

Extázis 7-től 10-ig könnyűzenei klub
Mambo Rumble-koncert
Jegyár: 700, diák: 500 Ft.
A koncert megvalósulását az NKA Hangfoglaló Könnyűzene Támogató Program Kollégiuma támogatta. A belépés védettségi igazolványhoz kötött!

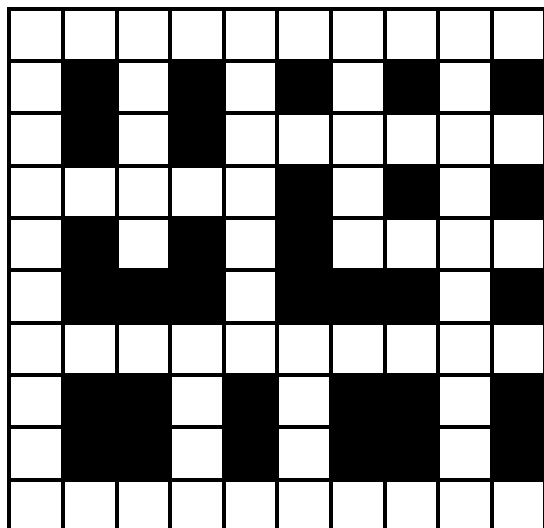
Oktober 26., 15.00

Szenior Akadémia.
Mozgásprogramok 50 felett, világtendenciák, gyakorlatok
Előadó:
Novák Mária geronto-andragógus
A részvétel díjtalan.

Oktober 27., 15.00

Nosztalgia táncklub.
Fellépő: Bakacsi Béla
Jegyár: 600 Ft,
terézvárosi nyugdíjasoknak:
300 Ft.
A belépés védettségi igazolványhoz kötött!

TEKERVÉNYES

BEÍRANDÓK: 5 betűs szavak: Mardos Konyhakész
 4 betűs szavak: Körút 7 betűs szavak: Látszerész
 Erős Nátha Himnusz Lecsúszott
 Sors Tehén 10 betűs szavak: Szobrászat
 Társ 6 betűs szavak: Kontrollál

SUDOKU

				C	8			9						E
	0		A					3						6
1			2	B	F						5	3		C
7					2			F	D		4		B	
		F			E	0		1	5			9		7
		6			4	C								
				D		B		A	9					C
9	0				7			F	E		2		3	
			F					9				6		
B	6	5	1		8	C	3		0				7	
				0	5		4					F		1
		D				E	6	2	7		3			
	D		4			5		E	3				2	
	1	C	7				D					9		
			6	3	0		7	B						D
F	A	9		4	C				2					5

SKANDI

*		Svájc autójele Szándék	Állóvíz		Kanika Tollbokrét		Kutya Származik	Fed	Tonna		Szalad Ház szlovákul		Jézus keresztjé- nek felírta Fán része!	*
Elias Canetti idézet 1. rész														L
Fohász	Gyomnö- vény Idézet 2. rész					Rádium			Testedzés Idősebb röviden					
			Törökország autójele	Muppet- showbeli béka						Szem- névmás Ante mendiem			Joule Vezeték és kereszt is van	
Eljut a tudatáig				Római 1		Pesztra					Névelő	Őn keverve!		
Gégefedő Kézével jelez					Egyiptomi napisten	Vértanúk városa		Volt magyar légitársaság Eszterházy						
			*	Meny- asszony Evőeszköz			Hosszú magán- hangzó		Fogorvosnál mondjuk	Lemezlovas	Lányunk férje			
3. zenei törzshang		... Pacino, színész	Fakorona		Véna		Rágalom Sivatag hajója					Tétet növel	Röntgen Jól öltözött	
Előremozdul					Asztácium Tézis			*	Rejtő ..., író					
... Musk, üzletember					T.D.E. Germánium			Ceruzaelem típus	Drogerie markt	... Gibson, színész				
Zorro		... Zoltán, hégedűmű- vész Bőr				Szilaj Newton				És latinul Rút része!				*
*	E													*

REJTVÉNYNYERTESEK A szeptember 29-én megjelent lapszámunk rejtvényének nyertese: Hanussné Lendvai Erzsébet. Beküldendő a színnel kiemelt sorok tartalma 2021. október 20-ig. Cím: Terézváros szerkesztősége, 1067 Budapest, Eötvös u. 3. A helyes megfejtők között 1 db 10 000 forintos Edenred utalványt sorsolunk ki. A nyereményt a 06 (70) 445-4245-ös telefonszámon történt egyeztetés után személyesen lehet átvenni a 1067 Budapest, Eötvös u. 5.-ben.

APRÓHIRDETÉS

Házhoz megyek! Fogsor készítését, javítását vállalom garanciával. Hívjon bizalommal! Telefon: 06 (20) 980-3957

INGATLANIRODÁNK eladó lakásokat keres! Jutalék 3,5%, ügyvéd ingyen, külföldi vevők elérése. Ismerős lakása eladó? Hívjon, Ön is jutalékot kap! 06 (20) 960-0600

VÍZSZERELÉS, csapok, szifonok, WC-tartályok, WC-csészék javítása, cseréje. Mosó-, mosogatógépek bekötése. Anyagbeszerzéssel. Tel.: 06 (30) 447-3603

Gyűjteményem kiegészítésére vásárolok készpénzért kis és nagy hanglemezeket, műsoros kazettákat. Hívjon bizalommal: 06 (20) 363-2050

Szabó Balázs vállalja kémények bélelését, építését, kondenzációs kazánok telepítését teljes körű ügyintézésrel. 06 (20) 264-7752

Fiatal értelmiségi házaspár életjáradékot fizetne. Keressen bizalommal: 06 (70) 252-4897

Közös képviselet, társasházkezelés! Tapasztalat, referenciák! Dr. Bíró Anna, Lőrincz Péter, 06 (70) 383-5004. Iroda: Teréz körút 21.

Leinformálható, bejegyzett könyvvizsgáló életjáradéki szerződést kötne, otthagás nélkül, biztos anyagi háttérrel. 06 (30) 990-0053

Megnyitottuk üzletünket!

Vásárolunk: írógépeket, varrógépeket, könyveket, régi bundákat, festményeket, porcelánokat, karókat-zeborákát, arany ékszereket, ezüsttárgyakat. Teljes körű hagyaték felszámolása. II. kerület, Török utca 4. Tel.: 06 (20) 231-0572, 06 (20) 324-6562

Eltartási, életjáradéki szerződést kötnék magányos személlyel, aki nem akar idősek otthonába menni. Szeretettel segíteném, gondoznám otthonában. Egyedülálló asszony vagyok. 06 (30) 420-2238.

APRÓHIRDETÉSEK FELADÁSA:

Amennyiben apróhirdetést szeretne feladni a Terézváros című lapban, küldjön e-mailt az apro@terezvaros.hu e-mail címre a hirdetés szövegével, számlázási névvel és címmel, valamint a kívánt megjelenés(ek) darabszámával. Az apróhirdetések feladása jelenleg csak e-mailben, a fizetés kizárólag átutalással történhet, személyes ügyintézésre és befizetésre átmenetileg nincs lehetőség. Érdeklődni lehet telefonon a 06 (1) 342-0905, 4036-os melléken.

Komolyzene, operett és költészet

Bár a Benczúr Kerti Esték eseménysorozatnak az ősz beálltával vége szakadt, a Benczúr Ház Kulturális Központ továbbra is minőségi kultúrával, izgalmas előadásokkal várja a közönséget: októberben szó szerinti virtuózzal, egy kis operettel és Pilinszkyvel.

A Virtuózok klasszikus zenei tehetséggutató utolsó négy évadának kiemelkedő talentumaiból alakult kamaraegyüttes október 24-én, 19 órakor lép fel a Benczúr Házban. Koncertjük nemcsak komolyzenei, de garantáltan szórakoztató, játékos és az együtt zenélés örömeit a közönségre is ráragasztó élményt ígér. A repertoár is igen tág: Gershwin-től Mozartont és Brahmsont át egy-egy saját szerzeményig, Szűts Apór művészeti vezető Groteszk Tangójáig terjed a skála (jegyár: 1500 Ft).

Október 25-e az operetté a Benczúr Házban – 15 órakor Zelinka Tamás zenetörténész ismeretterjesztő előadása várja az érdeklődőket a Benczúr Akadémián. Az apropó egy nappal korábbi: 2002 óta október 24-e – Kálmán Imre születésének, illetve Lehár Ferenc halálának dátuma – a magyar operett napja. Zelinka Tamás a műfaj nagy értője, aki úgy avat be az operett világának rejteteibe, hogy

Strófa trió

Kálmán Imre

még a legnagyobb kultúrsznob is minimum érdeklődővé, ha nem rajongóvá válik. A délutánt természetesen zenei aláfestés is kíséri: a résztvevők Lehár Ferenc Vig özvegyéből és Kálmán Imre A bajadér című operettjéből hallgathatnak részleteket (jegyár: 500 Ft).

Virtuózok Kamaraegyüttes

Két nappal később, október 27-én Égi és földi vágyak mélységeibe és magasságába repít Gyulay Zsuzsanna Radnóti-díjas versmondó és a Strófa trió Pilinszky-műsora. A 19 órakor kezdődő zenés irodalmi est első részében Pilinszky János versei és megzenésítései hangzanak el, a másodikban pedig a 20. századi magyar lírából, azon belül is a szerelem és az emberi útkeresések témacsokrából hallhatók versek. Az előadók izgalmas szellemi utazást ígérnek, amelyben Pilinszky gondolatvilágát a huszadik századi magyar líra más verseivel párosítják, hogy meglássuk és megérezzük, a különböző léttapasztalatok miként vannak jelen a hasonló látásmódú költőknél (jegyár: 1900 Ft).

CSO

A Természetvédők Turistaegyesületének programjai

Október 16., szombat: Vértess-Bakony – külön buszos program. Előzetes befizetéssel, a szabad helyek erejéig. Érdeklődni a 06 (30) 383-5763-as telefonszámon lehet.

Október 25., hétfő: Makovecz Imre szabadtéri oszlopinstallációja. Találkozás: 14 órakor a Vigadó téren a villamosmegálló előtti sétányon. Csoportvezető: Mógor Gabriella 06 (30) 383-5763

Október 27., szerda: túra a Börzsönyben (7 km, 100 m). Találkozás: 8.45-kor a Nyugati pu. pénztáraknál, Magyarkútig előre megváltott jeggyel. Túravezető: Máténé László Zsuzsa 06 (20) 465-0075

Október 30., szombat: kegyeleti túra. Találkozás: 10 órakor a Széll Kálmán téren az óra alatt.

Túravezető: Véső Tamás 06 (30) 446-6675

November 6., szombat: túra a Pilisben (10 km, 100 m). Találkozás: 8.10-kor a Batthyány téri HÉV-végállomás pénztárainál, Pomázig előre megváltott jeggyel. Túravezető: Szilvási István 06 (1) 208-3139

Szeretettel várjuk a kedves érdeklődőket fogadóóráinkra, ahol további túráinkról és buszos útjainkról is felvilágosítást tudunk adni. Október 20-án, szerdán 16 és 17 óra között az Eötvös utca 10. szám alatt, a 415-ös teremben találunk bennünket. Telefon: 06 (1) 383-5763, az esti órákban.

FELHŐDAGASZTÁSSAL A KORALLOKÉRT. Ausztrál oceanográfusok megtalálták a módját, hogyan védjék a korallokat a kifehéredés ellen: hatalmas porlasztók segítségével hajóikról mikroszkopikus méretű tengervízcseppeket pöfögtetnek a légkörbe, hogy így vastagítsák a felhőzetet a Nagy-korallzátony fölött. A korallok két fő ellensége a tűző nap és az emiatt felmelegedő tengervíz.

Modelljeik szerint néhány hónapos felhődagasztással 6 százalékkal növelhetik a zátony fölött a felhőzet vastagságát, ami 50-60 százalékkal alacsonyabb fakulási kockázatot jelent az érzékeny tengeri korallokra. A Southern Cross Egyetem tudósai közben felhívták a figyelmet, hogy ha a világ nem fog össze a klímaváltozás ellen, sziszifuszi munkájuk nem több, mint csepp a tengerben.

Ölelőfotel autizmussal élőknek.

Felfújható ölelőfotelben nyugtathatják magukat az autizmussal élők, ha túl sok inger érte őket. A hangos zaj, az erős fény, a tömeg és a hirtelen mozgás az autizmus spektrumzavarral élőknek elviselhetetlen érzékszervi túlterhelést okozhat. Ilyenkor nehéz őket megnyugtítani, különösen, ha még az ölelést vagy a simogatást is nehezen viselik. A burokszerű, hangszigetelt OTO ölelőfotelben a saját testükre koncentrálhatnak és maguk szabályozhatják a fizikai nyomás mértékét, ami csillapíthatja az átélt kényszerítőket. Az első nem stigmatizáló terápiás bútorral a francia tervező, Alexia Audrain több dizájn díjat is nyert.

Az ölelőfotelből már rendelt a tours-egyetemi kórház, ahol sok autizmussal élő kisgyereket látnak el.

Végtelen virágoskert. Egyé válhatnak a természettel a látogatók a TeamLab legújabb, minden érzékre ható installációjában. A művészekből, informatikusokból, építészekből álló kollektíva tokiói kiállítóterének új csodája a lebegő kert, ami mellett Szemiramisz függőkertje is elbújhat. A 13 ezer fő láthatatlan damilokra függesztett, illatos orchidea, a tükörpadló és a modern technológia segítségével olyan végtelen teret teremtettek, amely a virágok

növekedésétől és a benne mozgó emberektől is változik, a varázslatos kert felfedezésére csábítva őket.

Kilencvenévesen az űrbe megy Kirk kapitány.

A világ legidősebb asztronautája lesz William Shatner, ha október 12-én feljut a sztratoszférába a Blue Origin New Shepard űrhajójával. Bár a kanadai színész negyven éven át játszotta a kultikus Star Trek sorozat Kirk kapitányát, akkor még nem is álmodott arról, hogy egyszer valóban feljut az űrbe, ráadásul nyolc évvel megdönti a legidősebb űrhajós rekordját. A világ leggazdagabb embere, Jeff Bezos alapította Blue Origin második útján egy volt NASA-mérnökkel és két üzletemberrel együtt tíz perc alatt 105

kilométeres magasságba repítik fel Shatnert. „Régóta szerepel az életemben az űr. Most megragadom az alkalmat, hogy magam is megnézzem. Micsoda varázslat!” – ujjongott az Enterprise űrhajó kapitánya.

Amszterdam, az úszó város. A vizeken lebegő települések már az óslakos kultúrákban is megjelentek, Bolíviától Bangladesig, de a klímaváltozás miatt ezekről szólhat a jövő is. Amszterdamban egyre több ház épül vízre, a Waterbuurt városnegyedben már száznál is több van belőlük, emellett úszó tejgazdaságok és kertészetek is kísérleteznek ennek az életformának a meghonosításával. A hollandok így alkalmazkodnak a folyamatosan emelkedő vízszinthez, ráadásul környezetbarátabb és olcsóbb megoldás, mint betongátakat építeni a szárazföld köré. Egyre többen fedezik fel ennek a varázsát is, hiszen kiszabadulhatnak a túlszűfolt városokból, a konyhaablakból is horgászhatnak, a fürdőszoba helyett pedig a tengerben csobbanhatnak, miközben az állandó hullámszáz kisimítja az idegeiket.

Kazuárt szelídített az ősember. Több ezer évvel a csirkék előtt az embernek volt már a húsaért és a tojásaért tartott háziasított madara, méghozzá a világ egyik legveszélyesebb állata, a kazuár. A Pennsylvanai Állami Egyetem régészei új-guineai barlangokban talált megkövesedett tojáshejmaradványok alapján jutottak erre a következtetésre. Véleményük szerint nem a 70 kilós, a fején életveszélyes csontos sisakot viselő, a strucchoz hasonlóan halálos rúgású kazuárt, hanem a feleekkora törpekazuárt tarthatták 18 ezer évvel ezelőtt a vadászó, gyűjtőgöndő és most már tudjuk, állattenyésztő őseimberek. A bevéssődésnek nevezett reakció segítségével szelídítették meg az állatot, ugyanis a kazuárifőka azt tekinti az anyjának, akit a tojásból kikelve először meglát.